

Εθνική Αρχή
Ανώτατης Εκπαίδευσης
Hellenic Authority
for Higher Education

Έκθεση Εξωτερικής αξιολόγησης της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.)

Μάρτιος 2026

Ψηφιακή Βεβαίωση Εγγράφου

Μπορείτε να ελέγξετε την ισχύ του εγγράφου
σκανάροντας το QR code ή εισάγοντας τον κωδικό
στο docs.gov.gr/validate

Κωδικός εγγράφου: IνLCB3vV-RiPf2fSI9Y2Tg

Σελίδα: 1/40

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	4
Α.1 Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	4
Α.2 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	5
Α.3 ΛΟΙΠΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	7
ΜΕΡΟΣ Β. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	9
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1 : ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ Ε.Σ.Δ.Δ.Α. ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ	10
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2 : ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΔΟΜΗ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ Ε.Σ.Δ.Δ.Α.	13
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3 : ΣΠΟΥΔΑΣΤΟ-ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ, ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	17
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4 : ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ, ΦΑΣΕΙΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	20
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5 : ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ Ε.Σ.Δ.Δ.Α.	23
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 6 : ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ	25
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 7 : ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	29
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 8 : ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ Ε.Σ.Δ.Δ.Α.	31
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 9 : ΣΥΝΕΧΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ Ε.Σ.Δ.Δ.Α.	34
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 10 : ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ Ε.Σ.Δ.Δ.Α.	37
ΜΕΡΟΣ Γ : ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	39

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

ΕΚΔΔΑ: Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης

ΕΣΔΔΑ : Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης

ΕΣΕΑ : Επιτροπή Συμβουλευτικής Εξωτερικής Αξιολόγησης

ΚΔΠ : Κύριο Διδακτικό Προσωπικό

ΜΕΡΟΣ Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Α.1 Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Στην παρούσα ενότητα αναφέρονται τα στοιχεία των μελών της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. (ονοματεπώνυμο, ιδιότητα).

1. Καθηγήτρια Μαρία Νικολαΐδου, Τμήμα Πληροφορικής & Τηλεματικής, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο (Πρόεδρος)
2. Καθηγήτρια Αριάδνη Στογιαννίδου, Τμήμα Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
3. Καθηγητής Νικόλαος Βονόρτας, Institute for International Science & Technology Policy, The George Washington University
4. Καθηγητής Κωνσταντίνος Γώγος, Νομική Σχολή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
5. Σπυριδούλα Βαλασιάδου, πρόσφατη απόφοιτη της ΕΣΔΔΑ (Λ' εκπαιδευτική σειρά) (Παρατηρήτρια)

A.2 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Στην παρούσα ενότητα γίνεται αναφορά στο ακριβές χρονικό διάστημα πραγματοποίησης της εξωτερικής αξιολόγησης, καθώς και περιγραφή των ενεργειών τόσο εκ μέρους του Ε.Κ.Δ.Α., όσο και της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Η Επιτροπή είχε μία συνάντηση συντονισμού και κατανομής εργασιών τη Δευτέρα 9/3/2026 ηλεκτρονικά στις 18:30.

Την Τρίτη 10/3/2026 πραγματοποιήθηκε από την Επιτροπή επιτόπια επίσκεψη στην ΕΣΔΔΑ, σύμφωνα με το προσυμφωνημένο πρόγραμμα.

Η Επιτροπή πραγματοποίησε με τον Πρόεδρο του ΕΚΔΔΑ κο Βασίλειο Έξαρχο, την Αντιπρόεδρο του ΕΚΔΔΑ κα Βασιλική Κακοσίμου, και τον Διευθυντή της ΕΣΔΔΑ κο Αθανάσιο Ράπτη.

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκαν στο χώρο της ΕΣΔΔΑ οι ακόλουθες συναντήσεις:

1. Συνάντηση με Διευθυντή της ΕΣΔΔΑ, μέλη της ΟΜΕΑ και μέλη του Επιστημονικού Συμβουλίου

Σε αυτή πέρα από τον κο Ράπτη, που πραγματοποίησε παρουσίαση για την ΕΣΔΔΑ συμμετείχαν το μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου κος Νικόλαος Παπαδάκης, τα μέλη της ΟΜΕΑ: Αγγελική Ελευθεράκη, Αναστάσιος Χονδρογιάννης, Βάσια Νικολοπούλου, Έλενα Μουρτίκα, Λιάνα Πασχάλη και Χρήστος Σταυράκογλου, η κα Παναγιωτοπούλου Σοφία, στέλεχος της ΕΣΔΔΑ.

2. Συνάντηση με μέλη του Κύριου Διδακτικού Προσωπικού (ΚΔΠ) της ΕΣΔΔΑ

Σε αυτή συμμετείχαν οι: Γουργιώτης Ανέστης- Αναπλ. Καθηγητής Χωρικού Σχεδιασμού, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Ιωσήφ Πλυμάκης- Αναπλ. Καθηγητής Δημοσίων Πολιτικών στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Κλουκινιώτου Ειρήνη- Γενική Διευθύντρια Θησαυροφυλακίου & Δημοσιονομικών Κανόνων στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, Μαυρομάτης Γιώργος, Καθηγητής Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, Μπάλτα Ευαγγελία- Αναπληρ. Καθηγήτρια Διοικητικής Επιστήμης στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, Παναγιώτης Λιαργκόβας-Καθηγητής Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Πέτρος Μαραβελάκης-Καθηγητής του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Σπηλιωτόπουλος Ιωάννης- Σύμβουλος ΑΣΕΠ, Στασής Αντώνης-Γενικός Διευθυντής Ψηφιακής Διακυβέρνησης και η Αγγελική Μπουρμούλη, ΥΣΕ

3. Συνάντηση με στελέχη του Διοικητικού Προσωπικού και Υπευθύνους Σπουδών & Έρευνας

Σε αυτή συμμετείχαν οι: Χρήστος Σταυράκογλου (Προϊστάμενος Τμήματος Προσωπικού και Σταδιοδρομίας Αποφοίτων), Αγγελική Ελευθεράκη (Προϊσταμένη Τμήματος Συντονισμού Εκπαιδευτικού Έργου), Μαρία Μπέκα (Διοικητικό Προσωπικό), Δέσποινα Μαυρίδου (Διοικητικό Προσωπικό), Βρυώνη Χρύσα (Διοικητικό Προσωπικό), Αναστασία Παπαστυλιανού (ΥΣΕ), Αναστάσιος Χονδρογιάννης (ΥΣΕ), Βάσια Νικολοπούλου (ΥΣΕ), Λιάνα Πασχάλη (ΥΣΕ), Οδυσσέας Κοψιδάς (ΥΣΕ), Νίκος Ζαρταμόπουλος (ΥΣΕ) και Σοφία Δημουλά (ΥΣΕ).

4. Συνάντηση με σπουδαστές της ΕΣΔΔΑ

Σε αυτή συμμετείχαν οι: Κυρπιγιάν Γιώργος, Κουβελά Νικολέττα, Μπακογιάννης Κων/νος-Λάμπρος, Παπαβραμίδης Ευθύμιος, Σιγουλάκη Μαρία, Καρακώστα Ιάκωβος, Λεωνίδας Βαβατζόγλου, Κοτζαμανίδου Έλενα, Ηρειώτης Φίλιππος, Τσοκανάκη Όλγα, Γαλάτουλας Στυλιάνος και Ρήγας Παναγιώτης

5. Περιήγηση στους χώρους της ΕΣΔΔΑ από τον κο Οδυσσέα Κοψιδά με την συνοδεία του Προέδρου του ΕΚΔΔΑ, και του Διευθυντή της ΕΣΔΔΑ. Σε αυτή περιλαμβάνονταν και η Βιβλιοθήκη, όπου μας ενημέρωσε το προσωπικό της Βιβλιοθήκης.

6. Συνάντηση με αποφοίτους

Σε αυτή συμμετείχαν οι παλαιότεροι και πρόσφατοι απόφοιτοι: Σαράντης Μοσχόβης, Νίκος Μπελιάς, Καφετζής Γεώργιος, Κατερίνα Κολιαράκη, Κατωπόδης Στάθης (Μέλος ΔΣ Ένωσης Αποφοίτων), Κουμαλάτσου Φωτεινή, Νικολόπουλος Βαγγέλης (Πρόεδρος ΔΣ Ένωσης Αποφοίτων), Ιωάννης Αλεξάκης (Μέλος ΔΣ Ένωσης Αποφοίτων) και Κίτσος Χαράλαμπος, (Μέλος ΔΣ Ένωσης Αποφοίτων)

7. Συνάντηση με εργοδότες και κοινωνικούς εταίρους

Σε αυτή συμμετείχαν οι: Παντελής Ταγκαλάκης-Υπ. Γραμ. Υπουργείου Εσωτερικών, Απόστολος Πολύμερος-Υπ. Γραμ. Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ματθούλα Τριανταφύλλου-Υπ. Γραμ. Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Ευγενία Γιαννουδάκη: Δ/ντρια Προσωπικού Υπουργείου Υγείας, Χρυσούλα Ασημακοπούλου -Προϊσταμένη της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Σταυρούλα Βασιλείου- Γενική Διευθύντρια Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Λεωνίδα Μαυροματάκης-Γενικός Διευθυντής Διοικητικών Υπηρεσιών Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών

Στη συνέχεια η Επιτροπή είχε μία σύντομη ιδιωτική συνάντηση και μια τελική απολογιστική συνάντηση με τον Πρόεδρο του ΕΚΔΔΑ, την Αντιπρόεδρο του ΕΚΔΔΑ, τον Διευθυντή της ΕΣΔΔΑ και τα μέλη της ΟΜΕΑ. Σε αυτήν συζητήθηκαν τα βασικά ευρήματα της συμβουλευτικής εξωτερικής αξιολόγησης.

Όλες οι συναντήσεις στην ΕΣΔΔΑ έγιναν σε ιδιαίτερα καλό και γόνιμο κλίμα και η Επιτροπή καταγράφει το έντονο ενδιαφέρον όλων των συμμετεχόντων για τη Σχολή.

Στη συνέχεια η Επιτροπή συνεργάστηκε τις επόμενες 3 ημέρες και ολοκλήρωσε την έκθεση της την Παρασκευή 13/3/2026.

A.3 ΛΟΙΠΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Στην ενότητα αυτή περιλαμβάνονται πληροφορίες για τον τρόπο λειτουργίας και το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Η Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (ΕΣΔΔ) ιδρύθηκε το 1983, ως μέρος του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (ΕΚΔΔ), που είναι ΝΠΔΔ και υπάγεται στον Υπουργό Εσωτερικών. Είναι μια παραγωγική σχολή στελεχών για τη δημόσια διοίκηση, έντονα εμπνευσμένη από το μοντέλο της γαλλικής ΕΝΑ. Στην τρέχουσα μορφή της ως Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΣΔΔΑ) λειτουργεί από το 2012. Σύμφωνα με την ιδρυτική της πράξη, έχει ως αποστολή «την εκπαίδευση ενός σώματος εξειδικευμένων επιτελικών στελεχών, με άρτια επαγγελματική κατάρτιση και σύγχρονη διοικητική αντίληψη, για τη στελέχωση της κεντρικής διοίκησης, της κρατικής περιφερειακής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης».

Παρέχει ειδική και στοχευμένη θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση, συνδεδεμένη με τις δεξιότητες που απαιτούνται από τα επιτελικά στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης. Η κατάρτιση στη Σχολή διαρκεί 18 μήνες και περιλαμβάνει φάσεις γενικής και ειδικής κατάρτισης, πρακτική άσκηση και τελική εργασία. Με την αποφοίτηση τους από τη Σχολή, οι απόφοιτοι τοποθετούνται σε συγκεκριμένη θέση στο Δημόσιο Τομέα και την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η εισαγωγή στη Σχολή προϋποθέτει την αποφοίτηση από ΑΕΙ / ΤΕΙ, ενώ πραγματοποιείται μέσα από ένα αδιάβλητο σύστημα εξετάσεων δύο σταδίων, που συντονίζεται από Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων και εποπτεύεται από το ΑΣΕΠ. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Σχολής καταρτίζεται ειδικά για κάθε σειρά εισακτέων. Σήμερα στη Σχολή εκπαιδεύεται η 31^η σειρά εισακτέων, ενώ προετοιμάζεται το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της επόμενης, της 32^{ης} σειράς, που θα ξεκινήσει το Σεπτέμβριο του 2026. Οι εξετάσεις για τη σειρά αυτή θα πραγματοποιηθούν το Μάιο του 2026.

Το μέγεθος της σειράς, στην πράξη ο αριθμός των εισακτέων, όπως και οι υπηρεσίες του Δημοσίου που θα υπηρετήσουν καθορίζεται στην πρόσκληση για συμμετοχή στις εξετάσεις, σύμφωνα με τις ανάγκες του Δημοσίου (αφυπηρητήσεις, νέες ανάγκες, οικονομικοί περιορισμοί). Καθορίζονται επίσης, μετά από συνεννόηση των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών και της Σχολής, τα τμήματα ειδίκευσης, που πρακτικά υποστηρίζονται από τις φάσεις ειδικής κατάρτισης του εκπαιδευτικού προγράμματος. Δεδομένης της φύσης και των στόχων του εκπαιδευτικού προγράμματος, αυτό καθορίζεται για κάθε σειρά ανεξάρτητα, υπηρετώντας τις συγκεκριμένες ανάγκες του Δημοσίου όπως αποτυπώνονται στη σύνθεση της σειράς (υπηρεσίες που θα στελεχωθούν και τμήματα ειδίκευσης). Δεδομένου ότι οι συνθήκες και απαιτήσεις για τις δεξιότητες που πρέπει να έχουν τα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης μεταβάλλονται διαρκώς, η συνεχής προσαρμογή του προγράμματος είναι απαραίτητη για την εξυπηρέτηση των ίδιων των στόχων της Σχολής.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα πέρα από τις φάσεις εκπαίδευσης περιλαμβάνει και εκδηλώσεις, ημερίδες, επισκέψεις σε φορείς αλλά και ένα εκπαιδευτικό ταξίδι σε φορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι εισακτέοι, που επιλέγονται με βάση τη βαθμολογία τους στις εξετάσεις εισαγωγής, επιλέγουν Τμήμα Ειδίκευσης με βάση τη σειρά κατάταξης εισαγωγής. Επιλέγουν την Υπηρεσία στην οποία θα τοποθετηθούν με βάση τη βαθμολογική κατάταξη αποφοίτησης. Επίσης, καθόλη τη διάρκεια των

σπουδών τους σε περιπτώσεις που απαιτείται κάποια επιλογή, πχ φορέα πρακτικής άσκησης, θέματος τελικής εργασίας, προτεραιότητα δίδεται στον ενδιαφερόμενο με την υψηλότερη επίδοση. Η εισαγωγή στη Σχολή έχει διαχρονικά απήχηση, για την 31^η σειρά συμμετείχαν στις εξετάσεις περίπου 1500 άτομα, για την επιλογή 80. Οι περισσότεροι ενδιαφερόμενοι και εισακτέοι έχουν υπόβαθρο θεωρητικών επιστημών. Είναι σημαντικό επίσης ότι σχεδόν το σύνολο των εισακτέων κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών.

Η σταδιοδρομία των αποφοίτων της Σχολής, που αποτελούν το 0,5% των δημοσίων υπαλλήλων, όπως προκύπτει από την εμπειρία των 30 σειρών αποφοίτων της, είναι ιδιαίτερα επιτυχημένη, δεδομένου ότι στην πράξη στελεχώνουν σε μεγάλο ποσοστό υψηλόβαθμες θέσεις στην Δημόσια Διοίκηση. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την ουσιαστική συνδρομή στην βελτίωση της ποιότητας της Δημόσιας Διοίκησης.

Οι απόφοιτοι της Σχολής έχουν σχηματίσει ένωση από το 1995 με τη μορφή επαγγελματικού και επιστημονικού σωματείου (<https://enap.gr>). Εκπρόσωπός της συμμετέχει στο διοικητικό συμβούλιο του ΕΚΔΔΑ.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Σχολής υποστηρίζεται από ομάδα μόνιμων στελεχών, που συντονίζουν όλες τις διαδικασίες που σχετίζονται με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα και συνεπικουρούνται από εξειδικευμένες ομάδες εργασίας συγκεκριμένου σκοπού, π.χ. την οργάνωση του προγράμματος μαθημάτων, τη δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού, κλπ. Η Σχολή συνεπικουρείται από Επιστημονικό Συμβούλιο που εισηγείται σχετικά για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα κάθε σειράς, το οποίο εγκρίνεται τελικά από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΚΔΔΑ πριν την εφαρμογή του. Τόσο το περίγραμμα των μαθημάτων όσο και το εκπαιδευτικό υλικό είναι διαθέσιμα πριν την εφαρμογή του προγράμματος.

Για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου, η Σχολή αξιοποιεί το μητρώο εκπαιδευτών του ΕΚΔΔΑ στο οποίο συμμετέχουν μεταξύ άλλων υψηλόβαθμα στελέχη του Δημοσίου και μέλη ΔΕΠ, που αξιοποιούνται από τη Σχολή. Το ενδιαφέρον των αποφοίτων της Σχολής να τη συνδράμουν αντικατοπτρίζεται στο σημαντικό αριθμό από αυτούς, που συμμετέχουν στο μητρώο εκπαιδευτών.

Η Σχολή, ως μέρος του ΕΚΔΔΑ, εφαρμόζει από το 1999 Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001. Στις διαδικασίες και στους δείκτες μέτρησης της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας που παρακολουθούνται καταγράφονται δείκτες που αφορούν την ΕΣΔΔΑ.

Η χρηματοδότηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της Σχολής στηρίχθηκε από χρηματοδοτικά πλαίσια, όπως το ΕΣΠΑ και το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ). Η τρέχουσα χρηματοδότηση έχει ενταχθεί στον Τακτικό Προϋπολογισμό.

Πληροφορίες για τη Σχολή παρέχονται μέσα από το διαδικτυακό τόπο του ΕΚΔΔΑ (<https://www.ekdd.gr>), ενώ για την προβολή των δραστηριοτήτων της στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιούνται οι επίσημοι λογαριασμοί του ΕΚΔΔΑ.

ΜΕΡΟΣ Β. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1 : ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ Ε.Σ.Δ.Δ.Α. ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. θα πρέπει να εφαρμόζει μια πολιτική διασφάλισης ποιότητας, ως μέρος του στρατηγικού σχεδιασμού του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.). Η πολιτική αυτή θα πρέπει να αναπτύσσεται και να εξειδικεύεται στο Πρόγραμμα Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. Η πολιτική αυτή θα πρέπει να δημοσιοποιείται και να εφαρμόζεται από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η πολιτική διασφάλισης ποιότητας της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. εναρμονίζεται με την πολιτική ποιότητας του Ε.Κ.Δ.Δ.Α., η οποία δημοσιοποιείται και εφαρμόζεται με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Έχει ως αντικείμενο την επιδίωξη ειδικών στόχων, σχετικών με τη διασφάλιση ποιότητας του Προγράμματος Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. σε όλα τα στάδια του (σχεδιασμός, υλοποίηση, αξιολόγηση).

Ενδεικτικά, η δήλωση πολιτικής ποιότητας της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. περιλαμβάνει τη δέσμευσή της για την εφαρμογή μιας πολιτικής ποιότητας, που θα προωθεί τη δημιουργία στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης με επιστημονική εξειδίκευση, άρτια επαγγελματική κατάρτιση και σύγχρονη διοικητική αντίληψη, θα υλοποιεί τους στόχους και θα καθορίζει τα μέσα και τους τρόπους επίτευξής τους, θα εφαρμόζει τις ενδεικνυόμενες διαδικασίες ποιότητας, με τελικό σκοπό τη διαρκή βελτίωσή της. Τέλος, η πολιτική ποιότητας της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. πραγματοποιείται με τη δέσμευση για συμμόρφωση με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο και τις ειδικότερες διατάξεις για την οργάνωση και λειτουργία της.

Ειδικότερα, για την υλοποίηση της πολιτικής αυτής, η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. δεσμεύεται να εφαρμόσει διαδικασίες ποιότητας που θα αποδεικνύουν:

- 1) την καταλληλότητα της δομής και της οργάνωσης του Προγράμματος Σπουδών της*
- 2) την επιδίωξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων και προσόντων του Προγράμματος Σπουδών*
- 3) την προώθηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του διδακτικού έργου στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α.*
- 4) την καταλληλότητα των προσόντων του διδακτικού προσωπικού για την Ε.Σ.Δ.Δ.Α.*
- 5) τη σύνταξη, εφαρμογή και ανασκόπηση ειδικών ετήσιων στόχων ποιότητας για τη βελτίωση της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.*
- 6) το επίπεδο απόκρισης των αποκτώμενων προσόντων των αποφοίτων στις ανάγκες της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης*
- 7) την ποιότητα των υποστηρικτικών υπηρεσιών, όπως οι διοικητικές υπηρεσίες και οι βιβλιοθήκες, και των υποδομών*
- 8) την αποτελεσματική διαχείριση των αναγκαίων οικονομικών και ανθρωπίνων πόρων για τη λειτουργία της*
- 9) τη διενέργεια της εσωτερικής αξιολόγησης και ανασκόπησης του συστήματος διασφάλισης ποιότητας, για το Πρόγραμμα Σπουδών και τη λειτουργία της Ε.Σ.Δ.Δ.Α., με την ολοκλήρωση των σπουδών έκαστης εκπαιδευτικής σειράς*

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα (ενδεικτικά)

1.1 Πολιτική ποιότητας του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (συμπεριλαμβανομένης της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.) για την ανάπτυξη και τη βελτίωσή της

1.2 Στοχοθεσία ποιότητας του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (συμπεριλαμβανομένης της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.)

Αξιολόγηση για το Κριτήριο 1 :

Αναφορά σε σχετικά ευρήματα, ανάλυση και συμπεράσματα της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης, με αντίστοιχη διάρθρωση της παρούσας ενότητας σε τρία μέρη.

Το ΕΚΔΔΑ και κατά συνέπεια και η ΕΣΔΔΑ, εφαρμόζει από το 1999 Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001. Σε αυτό περιλαμβάνονται και διαδικασίες που αφορούν τα ερευνητικά προγράμματα της ΕΣΔΔΑ. Στους δείκτες μέτρησης της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας που παρακολουθούνται καταγράφονται και δώδεκα (12) δείκτες που αφορούν την ΕΣΔΔΑ και σχετίζονται με παρακολούθηση του εκπαιδευτικού έργου και της αξιολόγησης των επιδόσεων διδασκομένων και διδασκόντων.

Η ΕΣΔΔΑ, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΚΔΔΑ στις 12/10/2023, συγκρότησε Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης για τη λειτουργία της, με στόχο την διαμόρφωση μιας διαδικασίας εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σε αναλογία με τα πρότυπα της ΕΝQA για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΧΑΕ), προσαρμόζοντάς το σε παραγωγικές σχολές δημόσιας διοίκησης όπως η ΕΣΔΔΑ, καθώς και τη διαμόρφωση προτύπων για την εσωτερική και την εξωτερική αξιολόγηση της Σχολής. Όλα τα έγγραφα αυτά περιλαμβάνονται στο φάκελο που κατατέθηκε στην ΕΘΑΑΕ, και αποτελούν τη βάση για την αξιολόγησή της σε ότι αφορά τη διαδικασία παρακολούθησης ποιότητας. Η ενέργεια αυτή αποφασίστηκε από τη Σχολή, συμπληρωματικά στο υπάρχον σύστημα ISO, που εφαρμόζεται στο πλαίσιο διαχείρισης ποιότητας από το ΕΚΔΔΑ.

Στην συνέχεια, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΚΔΔΑ στις 9/3/2026, συγκροτήθηκε Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) με στόχο την υποβολή και διαρκή επικαιροποίηση των υλικών εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης. Η ΟΜΕΑ συνέταξε Εγχειρίδιο Διασφάλισης Ποιότητας, λαμβάνοντας υπόψη το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας της Σχολής, καθώς και τις διαδικασίες που περιγράφονται στο υπάρχον σύστημα ISO, προσπαθώντας να επικεντρωθεί στις διαδικασίες που σχετίζονται με την παρακολούθηση του εκπαιδευτικού προγράμματος που υλοποιεί. Το Εγχειρίδιο Διασφάλισης Ποιότητας δεν έχει εγκριθεί από τα όργανα διοίκησης της Σχολής, σύμφωνα με το υλικό που περιλαμβάνεται στο φάκελο που κατέθεσε στην ΕΘΑΑΕ η ΕΣΔΔΑ.

Σε ότι αφορά τη Στοχοθεσία Ποιότητας, στο έγγραφο 4B. 1.2 Στοχοθεσία ποιότητας του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (συμπεριλαμβανομένης της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.) καταγράφονται οι ενέργειες / προγραμματισμός της ΕΣΔΔΑ σε ετήσια βάση, σε ότι αφορά τουλάχιστον τα τελευταία έτη (2024 – 2025).

Ευρήματα - Συμπεράσματα

Η σύνταξη του Εγχειριδίου Διασφάλισης Ποιότητας αποτελεί το πρώτο και πιο σημαντικό βήμα για την υποστήριξη διαδικασιών παρακολούθησης ποιότητας. Δεδομένου ότι η Σχολή εφαρμόζει ήδη το σύστημα ISO του ΕΚΔΔΑ, είναι ιδιαίτερα χρήσιμο να δοθεί περαιτέρω έμφαση στην παρακολούθηση του εκπαιδευτικού προγράμματος, με έμφαση σε διαδικασίες που αφορούν τη δομή του εκπαιδευτικού προγράμματος (Τμήματα Ειδίκευσης), την εισαγωγή και κατάργηση μαθημάτων ή την ανανέωση αυτών, τη διαδικασία δημιουργίας εκπαιδευτικού υλικού.

Η Σχολή έχει πολύ μεγάλη εμπειρία στην διαχείριση όλων αυτών των θεμάτων, που ολοκληρώνονται σε συνεργασία με τους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης που θα απασχολήσουν τα στελέχη που θα αποφοιτήσουν και εξωτερικών εμπειρογνομόνων, και αποφασίζονται μέσα από μία καλά δομημένη διοικητική διαδικασία. Η εμπειρία αυτή θα πρέπει να αποτυπωθεί και στο Εγχειρίδιο Διασφάλισης Ποιότητας. Δεδομένου ότι το εγχειρίδιο δεν έχει εφαρμοστεί στην πράξη, με την πρώτη εφαρμογή του θα αναδειχθούν τα ζητήματα αυτά, που εφαρμόζονται στην πράξη στη διαμόρφωση του

εκπαιδευτικού προγράμματος κάθε σειράς. Σε ότι αφορά την παρακολούθηση της συνεχούς βελτίωσης των διαδικασιών, που αποτελεί το στόχο της διασφάλισης ποιότητας, αυτή στην πράξη γίνεται με επιμέλεια, αλλά δεν αποτυπώνεται στις τυπικές διαδικασίες όπως πρέπει να περιγράφονται στο Εγχειρίδιο Διασφάλισης Ποιότητας.

Σε ότι αφορά τη στοχοθεσία αυτή θα πρέπει να αφορά δράσεις που αφορούν τη βελτίωση των διαδικασιών και των επιδόσεων της Σχολής, πέρα από τον προγραμματισμό ενεργειών, που περιλαμβάνονται για τη λειτουργία της. Όπως π.χ. ενέργειες για τη διεύρυνση της συμμετοχής στον εισαγωγικό διαγωνισμό ή την προσέλευση υποψηφίων με διαφορετικό υπόβαθρο, ή ενέργειες για την επέκταση των προσφερόμενων δυνατοτήτων πρακτικής άσκησης, που πρέπει να συνοδεύονται και από ένα σαφές χρονοδιάγραμμα και ανάθεση σε συγκεκριμένους ρόλους. Δεδομένου ότι η στοχοθεσία αφορά μελλοντικές ενέργειες, η στοχοθεσία θα ήταν ενδιαφέρον να καλύπτει και την τρέχουσα χρονιά το 2026. Σε ότι αφορά ποσοτικούς δείκτες, και εφόσον υπάρχουν δώδεκα (12) από αυτούς σε επίπεδο ISO θα ήταν σημαντικό να ενσωματωθούν τουλάχιστον/ καταρχήν αυτοί στη μέτρηση της ποιότητας των εκροών στο Εγχειρίδιο Διασφάλισης Ποιότητας.

Τέλος, η πολιτική διασφάλισης ποιότητας πρέπει να επικοινωνείται σε όλους τους εμπλεκόμενους/ ενδιαφερόμενους. Πέρα από τις υπηρεσίες και τη διοίκηση της ΕΣΔΔΑ, και στους εκπαιδευόμενους, τους εκπαιδευτές αλλά και το ευρύ κοινό.

Θετική αξιολόγηση	
Μερικώς θετική αξιολόγηση	X
Αρνητική αξιολόγηση	

Προτάσεις Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται τυχόν προτάσεις βελτίωσης εκ μέρους της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Στο πλαίσιο της υιοθέτησης διαδικασίας εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σε αναλογία με τα πρότυπα της ΕΝΟΑ για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΧΑΕ), προσαρμόζοντας το σε παραγωγικές σχολές δημόσιας διοίκησης όπως η ΕΣΔΔΑ, που αποφάσισε η Σχολή, προτείνονται οι κάτωθι ενέργειες σε συνέχεια των όσων έχουν ολοκληρωθεί ως τώρα.

1. Επικαιροποίηση του Εγχειριδίου Διασφάλισης Ποιότητας εξειδικεύοντας τις διαδικασίες που αφορούν το σχεδιασμό και την εφαρμογή του εκπαιδευτικού προγράμματος σπουδών. Είναι σημαντικό δεδομένου ότι διαμορφώνεται ανά σειρά και από τη φύση του αλλάζει διαρκώς. Έμφαση σε διαδικασίες για την εισαγωγή/ανανέωση/κατάργηση μαθημάτων καθώς και σε διαδικασίες που δεν περιγράφονται ήδη στο σύστημα παρακολούθησης ISO του ΕΚΔΔΑ.
2. Αντιστοίχιση διαδικασιών με δείκτες ποιότητας, εκκινώντας από αυτούς που ήδη έχουν καταγραφεί στο σύστημα παρακολούθησης ISO του ΕΚΔΔΑ.
3. Δημιουργία προτύπου στοχοθεσίας και δράσεων για την επόμενη χρονιά ή την επόμενη σειρά εισακτέων.
4. Δημοσιοποίηση Εγχειριδίου Διασφάλισης Ποιότητας και δράσεων προαγωγής διασφάλισης ποιότητας στον Ιστότοπο της Σχολής, καθώς και συστηματική ενημέρωση εκπαιδευομένων και εκπαιδευτών για τις σχετικές δράσεις.
5. Αναθεώρηση Εγχειριδίου και όλων των ανωτέρω μετά την εφαρμογή του Εγχειριδίου Διασφάλισης Ποιότητας σε ένα κύκλο εκπαίδευσης (μία σειρά εισακτέων).

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2 : ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΔΟΜΗ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. θα πρέπει να διαρθρώνεται εσωτερικά με την κατάλληλη οργανωτική δομή και τα όργανα λήψης αποφάσεων, σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο. Θα πρέπει να σχεδιάζει το Πρόγραμμα Σπουδών ακολουθώντας τη νομικά προβλεπόμενη διαδικασία, η οποία θα πρέπει να προβλέπει κατ' ελάχιστον τους συμμετέχοντες, τις πηγές άντλησης πληροφοριών και τα όργανα έγκρισής του. Στον σχεδιασμό του Προγράμματος Σπουδών καθορίζονται οι στόχοι και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Κατά την εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών θα πρέπει να αξιολογείται ο βαθμός επίτευξης των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Στο Πρόγραμμα Σπουδών θα πρέπει να περιλαμβάνονται –συνολικά και ανά μάθημα- οι σκοποί και οι στόχοι, οι θεματικές ενότητες και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, οι τρόποι αξιολόγησης. Τα στοιχεία αυτά του Προγράμματος Σπουδών δημοσιοποιούνται στην ιστοσελίδα του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. ως ενιαίο κείμενο για κάθε εκπαιδευτική σειρά.

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. σχεδιάζει το Πρόγραμμα Σπουδών της, στο πλαίσιο μιας συντεταγμένης διαδικασίας. Στο σχεδιασμό αυτό, λαμβάνοντας υπόψη τα Τμήματα Εξειδίκευσης σε λειτουργία, προσδιορίζονται ο προσανατολισμός του Προγράμματος Σπουδών στη δημιουργία στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης με επιστημονική εξειδίκευση, άρτια επαγγελματική κατάρτιση και σύγχρονη διοικητική αντίληψη, οι ειδικοί στόχοι και τα ειδικότερα γνωστικά αντικείμενα.

Η δομή, το περιεχόμενο, η οργάνωση των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων θα πρέπει να προσανατολίζονται στην εμβάθυνση των γνώσεων και την απόκτηση των αντίστοιχων ικανοτήτων εφαρμογής τους.

Κατά την εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών, αξιολογείται ο βαθμός επίτευξής των καθορισμένων μαθησιακών στόχων με τα κατάλληλα εργαλεία και η ανατροφοδότηση της μαθησιακής διαδικασίας.

Επιπλέον, ο σχεδιασμός του Προγράμματος Σπουδών πρέπει να λαμβάνει υπόψη:

- τη στρατηγική της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.
- την ενεργή συμμετοχή των σπουδαστών
- την εμπειρία εξωτερικών φορέων από τη Δημόσια Διοίκηση
- την πρόβλεψη πρακτικής εκπαίδευσης από τους σπουδαστές
- τη σύνδεση της θεωρητικής διδασκαλίας με την πρακτική της εφαρμογή στη Δημόσια Διοίκηση
- το σχετικό νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και την επίσημη διαδικασία έγκρισης του Προγράμματος Σπουδών
- τη διεθνή εμπειρία από την εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών αντίστοιχων παραγωγικών σχολών Δημόσιας Διοίκησης

Στο Πρόγραμμα Σπουδών προσδιορίζονται η δομή και η οργάνωσή της φοίτησης όπως και –συνολικά και ανά μάθημα-οι σκοποί και οι στόχοι, τα γνωστικά αντικείμενα, οι θεματικές ενότητες και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και οι τρόποι αξιολόγησης.

Περαιτέρω στο Πρόγραμμα Σπουδών αποτυπώνονται τα στοιχεία της δομής και του περιεχομένου του : Μαθήματα, φάσεις σπουδών, επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα.

Πόροι

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α., βάσει των απαιτήσεων και των αναγκών που προκύπτουν κατά την λειτουργία της, έχει καθορίσει τρόπους για τον προσδιορισμό, τη διάθεση και τη διαχείριση όλων των αναγκαίων πόρων

για την ομαλή και εύρυθμη λειτουργία της, όπως: χώρων διδασκαλίας και συνδεδεμένων βοηθητικών εγκαταστάσεων, εξοπλισμού και λογισμικού, υπηρεσιών υποστήριξης λειτουργίας (καθαριότητα, επικοινωνία) κ.λπ. Στο πλαίσιο λειτουργίας της, είναι απαραίτητη η συνεργασία της με τις αρμόδιες διοικητικές μονάδες του Ε.Κ.Δ.Δ.Α.

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. φροντίζει - στο μέτρο του δυνατού - ώστε το περιβάλλον σπουδών και εργασίας να επιδρά θετικά στην απόδοση όλων των μελών της κοινότητας εκπαιδευομένων και προσωπικού. Για τη διατήρηση του κατάλληλου μαθησιακού περιβάλλοντος λαμβάνονται υπόψη, ενδεικτικά, οι χώροι υγιεινής, ο φωτισμός, η θέρμανση, ο εξαερισμός, η καθαριότητα και η εμφάνιση των χώρων κ.λπ.

Ανθρώπινοι πόροι

Τα γνωστικά αντικείμενα, οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του διοικητικού και επιστημονικού προσωπικού καθορίζονται από το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

Για την επιλογή του εκπαιδευτικού προσωπικού, τηρούνται οι απαιτήσεις της νομοθεσίας, της αξιοκρατίας και της δημοσιότητας. Το εκπαιδευτικό προσωπικό θα πρέπει να καλύπτει τις απαιτήσεις και τα κριτήρια του κανονισμού Μητρώου Κ.Δ.Π του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και να πιστοποιείται με την προβλεπόμενη διαδικασία για την εγγραφή του σε αυτό.

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. θα πρέπει να οργανώνει επαρκώς τη διοικητική δομή και στελέχωση των υπηρεσιών της.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα (ενδεικτικά)

- 2.1 Ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο
- 2.2 Κανονισμός Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.
- 2.3 Πρόγραμμα Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.
- 2.4 Μέθοδοι αξιολόγησης των σπουδαστών

Αξιολόγηση για το Κριτήριο 2 :

Αναφορά σε σχετικά ευρήματα, ανάλυση και συμπεράσματα της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης, με αντίστοιχη διάρθρωση της παρούσας ενότητας σε τρία μέρη.

Η προβλεπόμενη διαδικασία σχεδιασμού και έγκρισης του Προγράμματος Σπουδών ρυθμίζεται στο άρθρο 4 του Κανονισμού Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α., ο οποίος ανευρίσκεται στην (κανονιστική) απόφαση υπ' αριθμ. 2333/27.6.2023 του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. [ΦΕΚ Β' 4549/17.7.2023]. Ειδικότερα, το άρθρο 4 παρ. 1 του εν λόγω Κανονισμού προβλέπει ότι τα μαθήματα και οι λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες, οι μαθησιακοί στόχοι και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα της φοίτησης ορίζονται στο Πρόγραμμα Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. Σύμφωνα με την ίδια διάταξη, το πρόγραμμα σχεδιάζεται από τους/ τις Υπεύθυνους/ες Σπουδών και Έρευνας (ΥΣΕ) και τους/ τις Υπεύθυνους/ες Προγραμμάτων (ΥΠ) της Ε.Σ.Δ.Δ.Α., σε συνεργασία με τον/την Διευθυντή/ντρια της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. Επί του σχεδίου Προγράμματος γνωμοδοτεί το Επιστημονικό Εκπαιδευτικό Συμβούλιο του Ε.Κ.Δ.Δ.Α., ενώ η τελική έγκριση γίνεται με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Κ.Δ.Δ.Α..

Όπως εξηγήθηκε από τα στελέχη της ΕΣΔΔΑ κατά την επίσκεψη της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης στους χώρους της Σχολής, στην πράξη το προσχέδιο Προγράμματος Σπουδών κατά κανόνα προετοιμάζεται από ειδική μελέτη που συντάσσει ειδική ομάδα εργασίας. Ο Κανονισμός Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. πράγματι προβλέπει στο άρθρο 4 παρ. 2 τη δυνατότητα συγκρότησης, με

απόφαση του Προέδρου του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. ομάδων εργασίας, στις οποίες συμμετέχουν κατά περίπτωση στελέχη της Ε.Σ.Δ.Δ.Α., εμπειρογνώμονες, κυρίως από την ακαδημαϊκή κοινότητα και τη Δημόσια Διοίκηση και μέλη του Κύριου Διδακτικού Προσωπικού της Σχολής. Οι εν λόγω ομάδες εργασίας έχουν, σύμφωνα με τον Κανονισμό, ως αντικείμενο την υποβολή προτάσεων για τον προσδιορισμό των γενικών κατευθυντήριων αρχών και των συγκεκριμένων γνωστικών αντικειμένων, καθώς και κάθε άλλης παραμέτρου του Προγράμματος Σπουδών.

Σημείο προσανατολισμού κατά τον καθορισμό των μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών, της διδακτέας ύλης και των ωρών διδασκαλίας κάθε μαθήματος είναι τα προσόντα και οι δεξιότητες που απαιτούνται από το προσωπικό της Δημόσιας Διοίκησης στις υπηρεσίες στις οποίες θα απασχοληθούν οι απόφοιτοι της Σχολής. Προς τούτο συντάχθηκε από ομάδα εργασίας, η οποία αποτελείται από στελέχη της Ε.Σ.Δ.Δ.Α., εκτενής «Μελέτη αποτύπωσης του προφίλ ικανοτήτων (δεξιοτήτων, γνώσεων και συμπεριφορών) των αποφοίτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.)», ως τμήμα του Π.3.3 «Αναμόρφωση προγράμματος Σπουδών Ε.Σ.Δ.Δ.Α.», Σεπτεμβρίου 2024, η οποία αποτελεί εν τέλει το έρεισμα του ισχύοντος Προγράμματος Σπουδών.

Κατά τον σχεδιασμό του Προγράμματος Σπουδών λαμβάνονται υπόψη προγράμματα σπουδών ανάλογων παραγωγικών σχολών του εξωτερικού, όπως προκύπτει από το άρθρο 4 παρ. 3 περ. γ) του ΠΔ/τος 105/2018 [ΦΕΚ Α΄ 203/5.12.2018], όπου διαλαμβάνεται ότι εμπίπτει στο εκπαιδευτικό ερευνητικό έργο της Σχολής: «γ. Η συγκριτική επισκόπηση του Προγράμματος Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. με εκπαιδευτικά συστήματα και προγράμματα σπουδών ομόλογων σχολών της ημεδαπής και αλλοδαπής και η υποβολή προς το/τη Διευθυντή/ντρια της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. σχετικών εισηγήσεων, με σκοπό την ποιοτική αναβάθμιση του Προγράμματος Σπουδών της Σχολής».

Όπως ενημερώθηκε η Επιτροπή Αξιολόγησης κατά την επίσκεψή της, οι απόψεις των «σπουδαστών» (καταρτιζόμενου προσωπικού) υπεισέρχονται στον σχεδιασμό και την αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών, μέσω άτυπων επαφών που πραγματοποιούνται αφενός με τους Υπεύθυνους Σπουδών και Έρευνας και αφετέρου με τα μέλη του Επιστημονικού Συμβουλίου, μέσω της αξιολόγησης που πραγματοποιούν για κάθε μάθημα στο τέλος της κάθε Φάσης Σπουδών, καθώς και στο πλαίσιο συμμετοχής του Συλλόγου Σπουδαστών της ΕΣΔΔΑ στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΚΔΔΑ» σύμφωνα με το Άρθρο 232 του Νόμου 4635/2019. Επισημαίνεται ιδίως ότι η διαδικασία γνωμοδότησης του Επιστημονικού Συμβουλίου έχει ουσιαστικό χαρακτήρα και βαρύνουσα σημασία, δεν είναι απλώς τυπική, υπό την έννοια ότι το Επιστημονικό Συμβούλιο διατυπώνει παρατηρήσεις, οι οποίες λαμβάνονται υπόψη στο σχέδιο Προγράμματος προτού αυτό εγκριθεί.

Όσον αφορά στις απόψεις εξωτερικών αξιολογητών, αυτές εισρέουν κατά τον προκαταρκτικό σχεδιασμό του Προγράμματος Σπουδών από τις αναφερθείσες ομάδες εργασίας που συγκροτούνται σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Κανονισμού Σπουδών.

Αν και τα ισχύοντα νομοθετικά κείμενα δεν προβλέπουν συγκεκριμένη περιοδικότητα κατά την αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών, αυτή λαμβάνει χώρα ανά εκπαιδευτική σειρά, δεδομένου ότι το Πρόγραμμα έκαστης εκπαιδευτικής σειράς απαιτεί την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου της Σχολής. Η αναθεώρηση αυτή είναι συχνά εκτεταμένη. Αναφέρθηκε στην Επιτροπή Αξιολόγησης ότι το Πρόγραμμα Σπουδών της 30^{ης} εκπαιδευτικής σειράς αναθεωρήθηκε σε ποσοστό 60-70% σε σχέση με το Πρόγραμμα της 29^{ης}. Αντίστοιχα, επέρχονται συνεχείς αλλαγές στα μαθήματα, στη διδακτέα ύλη και στις ώρες διδασκαλίας.

Η κατάρτιση στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α. περιλαμβάνει εκτεταμένη πρακτική άσκηση των σπουδαστών, διάρκειας τεσσάρων μηνών, η οποία λαμβάνει χώρα σε δημόσια υπηρεσία, μεταξύ εκείνων στις οποίες πρόκειται να απασχοληθούν με το πέρας των σπουδών στη Σχολή.

Το Πρόγραμμα Σπουδών της Σχολής δομεί την πρόοδο των σπουδαστών με ορθολογικό τρόπο και προκύπτουν από αυτό τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, τα οποία συνάδουν με τις απαιτήσεις που θέτει η ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και η αναφερθείσα «Μελέτη αποτύπωσης του προφίλ ικανοτήτων» για το ανώτερο προσωπικό της Δημόσιας Διοίκησης.

Ευρήματα - Συμπεράσματα

Γνώμη της Επιτροπής είναι ότι το Πρόγραμμα Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις διασφάλισης ποιότητας της ΕΘΑΑΕ.

Θετική αξιολόγηση	Χ
Μερικώς θετική αξιολόγηση	
Αρνητική αξιολόγηση	

Προτάσεις Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται τυχόν προτάσεις βελτίωσης εκ μέρους της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Θα ήταν ίσως σκόπιμο να προβλεφθεί ρητά μια πάγια και περιοδική διαδικασία αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών, στην οποία θα προβλέπεται θεσμικά η συμμετοχή και των παλαιών αποφοίτων της Σχολής, οι οποίοι στελεχώνουν πλέον θέσεις ευθύνης στη Δημόσια Διοίκηση. Προς τούτο, μπορεί να εξεταστεί και η παραχώρηση στο σύλλογο αποφοίτων μίας θέσης στο Επιστημονικό Συμβούλιο της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3 : ΣΠΟΥΔΑΣΤΟ-ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ, ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. θα πρέπει να διασφαλίσει ότι το Πρόγραμμα Σπουδών παρέχει τις αναγκαίες προϋποθέσεις στους σπουδαστές, ώστε αυτοί να ενθαρρύνονται να αναλάβουν ενεργό ρόλο στη διαδικασία μάθησης. Οι εφαρμοζόμενες μέθοδοι αξιολόγησης των σπουδαστών πρέπει να προσανατολίζονται προς αυτή την κατεύθυνση.

Η σπουδαστοκεντρική μάθηση και διδασκαλία παίζει σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση των κινήτρων των σπουδαστών, στην αυτοαξιολόγησή τους και στην ενεργή συμμετοχή τους στη μαθησιακή διαδικασία. Αυτή συνεπάγεται μία συνεχή παρακολούθηση της εφαρμογής του Προγράμματος Σπουδών και της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του.

Η εφαρμογή της σπουδαστο-κεντρικής μάθησης και διδασκαλίας :

- *σέβεται τη διαφορετικότητα των σπουδαστών και φροντίζει τις ποικίλες ανάγκες τους υιοθετώντας ευέλικτες μαθησιακές κατευθύνσεις*
- *μελετά και χρησιμοποιεί διαφορετικούς τρόπους διδασκαλίας, ανάλογα με την περίπτωση*
- *χρησιμοποιεί ποικιλία παιδαγωγικών μεθόδων με ευέλικτο τρόπο*
- *αξιολογεί τακτικά τους τρόπους διδασκαλίας και εφαρμογής διδακτικών μεθόδων και μεριμνά για τη βελτίωσή τους*
- *αξιολογεί τακτικά την ποιότητα και αποτελεσματικότητα του διδακτικού έργου, όπως τεκμηριώνεται ιδίως από την αξιολόγησή του από τους σπουδαστές*
- *προωθεί τον αμοιβαίο σεβασμό στη σχέση σπουδαστή-εισηγητή αλλά και μεταξύ σπουδαστών*
- *παρέχει συμβουλευτική και καθοδήγηση για την εκπόνηση των προβλεπόμενων εργασιών*

Επιπλέον:

- *Οι μέθοδοι αξιολόγησης των σπουδαστών δημοσιεύονται εκ των προτέρων. Η αξιολόγηση των σπουδαστών αποτυπώνει το βαθμό επίτευξης των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.*
- *Η αξιολόγηση των σπουδαστών έχει συνοχή, εφαρμόζεται δίκαια σε όλους τους σπουδαστές και διεξάγεται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο διαδικασίες.*

Ο ρόλος του Υπευθύνου Σπουδών και Έρευνας λειτουργεί απρόσκοπτα, διασφαλίζοντας την εύρυθμη υλοποίηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, την αμεροληψία κατά την αξιολόγηση των σπουδαστών και την ανατροφοδότηση από την αξιολόγηση του διδακτικού έργου.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα (ενδεικτικά)

3.1 Πρόγραμμα Σπουδών της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. – Παράρτημα/τυπολόγιο τρόπων αξιολόγησης σπουδαστών

3.2 Αξιολόγηση από τους σπουδαστές : α) Δείγμα ερωτηματολογίου για την αξιολόγηση μαθήματος/διδάσκοντα από τους σπουδαστές, β) Αποτελέσματα της στατιστικής επεξεργασίας του συνόλου των ερωτηματολογίων ανά ερώτηση για την εκπαιδευτική σειρά, γ) Δείγμα

ερωτηματολογίου για την αξιολόγηση μαθήματος από τους διδάσκοντες και δ) Δείγμα ερωτηματολογίου για την αξιολόγηση μαθήματος από τους Υπεύθυνους Σπουδών και Έρευνας.

Αξιολόγηση για το Κριτήριο 3 :

Αναφορά σε σχετικά ευρήματα, ανάλυση και συμπεράσματα της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης, με αντίστοιχη διάρθρωση της παρούσας ενότητας σε τρία μέρη.

Σύμφωνα με την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης της Σχολής, εφαρμόζονται αρκετά από τα κριτήρια που χαρακτηρίζουν την σπουδαστο-κεντρική μάθηση και γίνονται συνεχείς προσπάθειες για την βελτιστοποίησή τους. Κατά την επιτόπια επίσκεψή της, η ΕΣΕΑ διαπίστωσε την κινητοποίηση των υπευθύνων προς αυτή την κατεύθυνση και τη θετική αποτίμηση από τους σπουδαστές.

Διαφοροποίηση μεθόδων διδασκαλίας και ευελιξία μαθησιακών κατευθύνσεων

Όσον αφορά στη διδασκαλία, πραγματοποιείται σταδιακή μετατόπιση του κέντρου βάρους από τις μετωπικές -καθ' έδρα διαλέξεις και τις συνεχείς γραπτές εξετάσεις στις πρακτικές και επιχειρησιακές εφαρμογές και ιδίως στη γνώση που οδηγεί στην ενδυνάμωση της ικανότητας κριτικής σκέψης και κριτικής ανάγνωσης της πραγματικότητας. Στην κατεύθυνση αυτή, εισάγεται, όπου ενδείκνυται, η χρήση φακέλων είτε ως διδακτικό μέσο, δηλαδή ως φάκελος υποστήριξης/τεκμηρίωσης για ασκήσεις προσομοίωσης ή μελετών περιπτώσεων, είτε ως εξεταστικό μέσο. Η ΕΣΕΑ, ωστόσο δεν εντόπισε μετρήσιμους τρόπους για τις αναλογίες των διαφορετικών μεθόδων διδασκαλίας στο Πρόγραμμα Σπουδών.

Το πρόγραμμα σπουδών έχει πολλές και διαφορετικές κατευθύνσεις αλλά η επιλογή της κατεύθυνσης από τους σπουδαστές στηρίζεται πρωτίστως στη βαθμολογική επίδοση και δευτερευόντως σε προσωπικές εκπαιδευτικές ανάγκες και επιθυμίες.

Ενθάρρυνση στην ανάπτυξη ατομικών δεξιοτήτων

Όπως αναφέρεται και σε άλλα σημεία της παρούσας έκθεσης, η ανάπτυξη προσωπικών δεξιοτήτων, ανεξάρτητα από το γνωστικό αντικείμενο του κάθε μαθήματος (soft skills), αποτελεί προτεραιότητα του Προγράμματος Σπουδών.

Ενεργή συμμετοχή σπουδαστών στη μαθησιακή διαδικασία

Οι σπουδαστές συμμετέχουν ενεργά μέσω των διαδραστικών μαθημάτων, εργαστηρίων, παρουσιάσεων και ατομικών ή και ομαδικών εργασιών.

Δημοσιοποίηση κριτηρίων και μεθόδων αξιολόγησης

Έχει εγκριθεί ως Παράρτημα του Προγράμματος Σπουδών η τυπολογία των τρόπων αξιολόγησης, με σαφείς περιγραφές ως προς τον τρόπο αξιολόγησης, την πρόσβαση σε πηγές, την ύπαρξη ή μη σταδίων αξιολόγησης καθώς και την διαφοροποίηση της αξιολόγησης ανάλογα με τη μέθοδο διδασκαλίας κάθε μαθήματος. Ωστόσο, δεν υπάρχει σαφής αναφορά στον τρόπο εξέτασης στην περιγραφή του κάθε μαθήματος.

Αξιολόγηση από τους σπουδαστές

Το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο προβλέπει μια ολοκληρωμένη διαδικασία αξιολόγησης. Μετά το πέρας κάθε φάσης σπουδών, αξιολογούν τόσο τα μαθήματα, όσο και τους διδάσκοντες· το αυτό ισχύει και για την περίοδο πρακτικής εκπαίδευσης. Τα αποτελέσματα λαμβάνονται υπόψη τόσο για αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών κάθε σειράς όσο και για τις αναθέσεις διδασκόντων από τις επιτροπές αναδιαμόρφωσης του προγράμματος αλλά δεν προβλέπεται ανατροφοδότηση προς τους σπουδαστές.

Διαδικασία υποβολής ενστάσεων/παραπόνων από τους σπουδαστές

Δεν υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία για την υποβολή παραπόνων ή ενστάσεων, ωστόσο η συμπερίληψη των παραπόνων των σπουδαστών, μέσω των αξιολογήσεων που υποβάλλουν, λαμβάνεται σοβαρά υπόψη στον επανασχεδιασμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Ευρήματα - Συμπεράσματα

Από τις συνεντεύξεις με τη διεύθυνση, το προσωπικό, τους διδάσκοντες, τους σπουδαστές -τωρινούς και αποφοίτους- διαφαίνεται πολύ υψηλή ικανοποίηση από το κλίμα αμοιβαίου σεβασμού.

Θετική αξιολόγηση	X
Μερικώς θετική αξιολόγηση	
Αρνητική αξιολόγηση	

Προτάσεις Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται τυχόν προτάσεις βελτίωσης εκ μέρους της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης.

1. Η προσπάθεια ποσοτικοποίησης της αναλογίας μαθημάτων και είδους διδακτικής μεθόδου μπορεί να χρησιμεύσει ως δείκτης ποιότητας που θα επιτρέπει την παρακολούθηση των αλλαγών.
2. Η προτεραιοποίηση των ατομικών αναγκών των σπουδαστών (οι οποίες θα πιστοποιούνται από το ακαδημαϊκό τους υπόβαθρο) έναντι της βαθμολογίας, θεωρούμε ότι θα προσδώσει μεγαλύτερη ευελιξία στην επιλογή κατεύθυνσης.
3. Προτείνεται η εισαγωγή τυποποιημένης διαδικασίας κατάθεσης παραπόνων η οποία θα περιλαμβάνει τα "άτυπα" παράπονα καθώς και όσα προέρχονται από τις αξιολογήσεις των σπουδαστών. Το πλήθος των παραπόνων μπορεί να αποτελέσει δείκτη ποιότητας.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4 : ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ, ΦΑΣΕΙΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. θα πρέπει να καταρτίζει και να εφαρμόζει το ευρύτερο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, ιδίως δε τον Κανονισμό Σπουδών για όλα τα θέματα και στάδια των σπουδών (επιλογή σπουδαστών, φάσεις σπουδών, πρακτική εκπαίδευση, τελικές εργασίες κ.λ.π.).

Μέσω του ευρύτερου νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου, καθώς και του Κανονισμού Σπουδών, θα πρέπει να ρυθμίζονται όλα τα ζητήματα από την εισαγωγή των σπουδαστών έως το πέρας των σπουδών τους. Ενδεικτικά:

- Η διαδικασία εισαγωγής των σπουδαστών
- Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των σπουδαστών
- Ειδικότερα ζητήματα των φάσεων σπουδών
- Τα θέματα πρακτικής εκπαίδευσης
- Οι διαδικασίες και οι όροι εκπόνησης της τελικής εργασίας

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα (ενδεικτικά)

4.1 Ισχύον θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο

4.2 Κανονισμός Σπουδών

Αξιολόγηση για το Κριτήριο 4 :

Αναφορά σε σχετικά ευρήματα, ανάλυση και συμπεράσματα της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης, με αντίστοιχη διάρθρωση της παρούσας ενότητας σε τρία μέρη.

Το κείμενο Εσωτερικής Αξιολόγησης της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. περιληπτικά αναφέρεται στο ισχύον θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που ρυθμίζει όλα τα στάδια σπουδών και παραπέμπει στα επίσημα κείμενα, ειδικότερα στο ΦΕΚ 2899-Β-2021 που αναλυτικά προκαθορίζει τον εισαγωγικό διαγωνισμό και στο ΦΕΚ 4549-2023 που καθορίζει τα στάδια σπουδών. Επιπλέον, το κείμενο #7 (Σύνοψη Δομής και Σπουδών Ε.Σ.Δ.Δ.Α.), τμήμα 1.3, μιλά για τον εισαγωγικό διαγωνισμό και την προώθηση στα στάδια σπουδών πολύ περιληπτικά. Αντίθετα το κείμενο #15 (Προκήρυξη Εισαγωγικού Διαγωνισμού) είναι πολύ εκτεταμένο, με εξουθενωτική λεπτομέρεια που προφανώς είναι χρήσιμη σε αυτούς που κάνουν αίτηση εισαγωγής, αλλά κάπου κουράζει αναγνώστες σαν τη δική μας επιτροπή.

Στο σύνολό τους τα κείμενα αυτά καλύπτουν ικανοποιητικά όλα τα θέματα και στάδια των σπουδών (εισαγωγικός διαγωνισμός, επιλογή σπουδαστών, φάσεις σπουδών, πρακτική εκπαίδευση, τελικές εργασίες κλπ).

Το Πρόγραμμα Σπουδών σχεδιάζεται από τους Υπεύθυνους Σπουδών και Έρευνας σε συνεργασία με το Διευθυντή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. και εγκρίνεται με απόφαση ΔΣ του Ε.Κ.Δ.Δ.Α., μετά από γνωμοδότηση του Επιστημονικού-Εκπαιδευτικού Συμβουλίου.

Για τον σχεδιασμό και τη δημιουργία του Προγράμματος Σπουδών λαμβάνονται υπόψη μελέτες που εκπονούνται από ομάδες εργασίας, καθώς και οι αξιολογήσεις των προηγούμενων προγραμμάτων από τους εκπαιδευόμενους και από τους εκπαιδευτές. Το πρόγραμμα σπουδών της 30ης σειράς που είδαμε είναι ικανοποιητικό και οι φάσεις σπουδών λογικές και με καλή συνέχεια.

Ευρήματα - Συμπεράσματα

Κατά τη διάρκεια της τοπικής επίσκεψης, η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να μιλήσει με πολλούς παράγοντες, όπου καλύφθηκαν αρκετές λεπτομέρειες. Μερικά ενδιαφέροντα θέματα σχετικά με το συγκεκριμένο Κριτήριο είναι τα εξής:

1. Οι πάντες βρίσκουν την πρακτική άσκηση στις διάφορες δημόσιες υπηρεσίες πολύ σημαντική.
2. Υπήρξε συζήτηση περί μετεκπαίδευσης των αποφοίτων σε τακτά χρονικά διαστήματα.
3. Οι αιτούντες φαίνεται να ανακαλύπτουν τη Σχολή τυχαία ή από στόμα σε στόμα.
4. Η Σχολή κάνει πολύ καλή δουλειά σε soft skills, κάτι που είναι σημαντικότερο. Όμως φαίνεται να υπάρχει κάποιο ζήτημα με τα τεχνικά θέματα στους σπουδαστές. Το πώς θα προσελκύσει περισσότερους με τεχνικό υπόβαθρο συζητείται σε διάφορα επίπεδα. Ίσως στην εισαγωγή να μπαίνουν περισσότερα κριτήρια τεχνικά. Ίσως και να γίνονται προπαρασκευαστικά εισαγωγικά μαθήματα σε τεχνικά θέματα. Ίσως κάτι άλλο.
5. Ο φόρτος εργασίας φαίνεται πολύ βαρύς και αυτό δημιουργεί σκέψεις στο κατά πόσο η ύλη καλύπτεται σε ικανοποιητικό βάθος.
6. Παρόλο που οι απόφοιτοι βαθμολογούνται και ιεραρχούνται με βάση τη βαθμολογία τους, κανείς δεν αποτυγχάνει.
7. Το θέμα των ειδικευμένων τμημάτων συζητήθηκε και οι απόψεις διίστανται. Περισσότερα ή λιγότερα; Υπάρχουν 8 Τμήματα Εξειδίκευσης επί του παρόντος και σύντομα θα δημιουργηθούν δύο ακόμη. Σε άλλες ενότητες της Έκθεσης αυτής αναφερόμαστε στη διαδικασία αλλαγής τέτοιων τμημάτων.
8. Οι αξιολογήσεις μαθημάτων δεν είναι προσιτές στους σπουδαστές.
9. Ορισμένοι σπουδαστές μίλησαν για ενίσχυση ερευνητικής πλευράς της εκπαίδευσης. Πήραμε θετικά σχόλια για την εκπόνηση τελικής εργασίας. Τουλάχιστον οι καλύτερες από αυτές είναι καλό να προβάλλονται περισσότερο από τη Σχολή (προς το παρόν είναι διαθέσιμες αλλά δεν προβάλλονται ενεργά).
10. Ορισμένοι σπουδαστές επίσης μίλησαν για τις μικρές αποδοχές κατά τη διάρκεια φοίτησης που αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για σπουδαστές που χρειάζεται να αλλάξουν τον τόπο διαμονής τους στην Αθήνα.

Υπάρχουν σημεία όπου η Σχολή θα μπορεί να συνεχίσει την προσπάθεια περαιτέρω αύξησης της ποιότητας έργου της (το οποίο είναι ήδη πολύ υψηλό).

Σε ότι αφορά την αξιολόγηση του παρόντος κριτηρίου από τους εξωτερικούς αξιολογητές, σημειώνεται η αντίστοιχη αδυναμία της Εσωτερικής Έκθεσης Αξιολόγησης. Ο αναγνώστης αναγκάζεται να ανατρέχει σε διάφορα κείμενα τα οποία είναι επαναληπτικά και αλληλοκαλύπτονται σε διαφορετικά επίπεδα λεπτομέρειας για να βρει πληροφορίες. Με άλλα λόγια, η τωρινή Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. δεν στέκεται μόνη της σαν κείμενο – μόνη της δεν αναφέρει βασικά τίποτα για το αντικείμενο του Κριτηρίου 4. Τα επίσημα κείμενα νομοθετικού πλαισίου παράλληλα με πρόσθετα κείμενα που δόθηκαν στην Επιτροπή επεξηγούν, αλλά είναι γραμμένα από διαφορετικούς συγγραφείς και προφανώς σε πολύ διαφορετικά επίπεδα επεξηγηματικότητας, όπου ο εξωτερικός αναγνώστης κάπου χάνεται.

Θετική αξιολόγηση	X
Μερικώς θετική αξιολόγηση	
Αρνητική αξιολόγηση	

Προτάσεις Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης

1. Παρόλο που ο αριθμός αιτούντων είναι πολύ ψηλός σε σχέση με τις προβλεπόμενες θέσεις, μια πιο εκτεταμένη εμπλοκή της Σχολής στη δημοσιοποίηση και ανακοίνωση του προγράμματος που να φτάνει μακρύτερα και να προσελκύει ακόμη μεγαλύτερο φάσμα πιθανών ενδιαφερομένων ίσως να ήταν χρήσιμο για την άνοδο της ποιότητας των σπουδαστών καθώς και την προσέλκυση στο δημόσιο αποφοίτων τεχνολογικών σχολών Παν/μίου.
2. Η Σχολή επιθυμεί να εμπλουτίσει το δυναμικό της σε τεχνολογικό δυναμικό (σπουδαστές) που γίνεται όλο και πιο επιτακτικό με τη συχνή μεταβολή τεχνολογιών. Υπάρχουν διάφορες γνώμες για το πώς θα επιτευχθεί κάτι τέτοιο, αλλά η Σχολή η ίδια πρέπει να αποφασίσει.
3. Η δυσκολία υπολογισμού του φόρτου εργασίας λόγω έλλειψης τρόπου μέτρησης (όπως, πχ ECTS στις σχολές ανωτέρας/ανώτατης εκπαίδευσης) θα πρέπει να απασχολήσει τη Σχολή.
4. Ίσως η Σχολή χρειάζεται να αναλογιστεί μετεκπαίδευση των αποφοίτων τους οποίους θα καλεί σε τακτά χρονικά διαστήματα πέρα από τα μαθήματα/σεμινάρια του ΙΝΕΠ.
5. Οι αξιολογήσεις μαθημάτων και προγράμματος να γίνουν προσιτές στους σπουδαστές και στο διδακτικό προσωπικό σε συγκριτική μορφή.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5 : ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. οφείλει να διασφαλίζει το επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των μελών του διδακτικού της προσωπικού, να εφαρμόζει αξιολογικές και διαφανείς διαδικασίες για την επιλογή τους.

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. θα πρέπει: να οργανώνει και να ακολουθεί σαφείς, διαφανείς και αξιολογικές διαδικασίες για την επιλογή διδακτικού προσωπικού, οι οποίες αποτυπώνονται ρητά στο ευρύτερο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο. Επίσης, να παρέχει συνθήκες απασχόλησης με σεβασμό στη σημασία της διδασκαλίας και έρευνας, να ενισχύει τη σύνδεση εκπαίδευσης και διοικητικής πρακτικής, να ενθαρρύνει την καινοτομία στις διδακτικές μεθόδους και τη χρήση νέων τεχνολογιών, να εφαρμόζει τις διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας του διδακτικού προσωπικού και του λοιπού προσωπικού (τήρηση των απαιτήσεων παρουσίας, επιδόσεων, αυτοαξιολόγησης, επιμόρφωσης κ.λπ.), να εφαρμόζει πολιτικές προσέλκυσης μελών διδακτικού προσωπικού υψηλού επιπέδου.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα (ενδεικτικά)

5.1 Διαδικασίες και κριτήρια επιλογής διδακτικού προσωπικού (Κανονισμός Διαχείρισης Μητρώου Κ.Δ.Π. του Ε.Κ.Δ.Δ.Α.)

Αξιολόγηση για το Κριτήριο 5 :

Αναφορά σε σχετικά ευρήματα, ανάλυση και συμπεράσματα της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης, με αντίστοιχη διάρθρωση της παρούσας ενότητας σε τρία μέρη.

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. δεν έχει μόνιμο εκπαιδευτικό και ερευνητικό προσωπικό. Χρησιμοποιεί ειδικούς εμπειρογνώμονες από ένα εκτενές Μητρώο Διδακτικού Προσωπικού του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (περίπου 6.000) που έχει εμπειρία σε σχολές ανώτατης εκπαίδευσης ή/και στελέχη από το δημόσιο τομέα. Το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο περιγράφεται στον [«Κανονισμό Διαχείρισης του Μητρώου Κύριου Διδακτικού Προσωπικού του ΕΚΔΔΑ» \(ΦΕΚ Β' 3373/12-8-2020\)](#). Ο Κανονισμός προβλέπει τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία ένταξης στο Μητρώο, τη διαδικασία επιλογής και ανάθεσης διδακτικού και λοιπού έργου στα μέλη του Μητρώου, και τα ζητήματα αποζημίωσης και αξιολόγησής τους για ένταξη στο Μητρώο.

Ευρήματα - Συμπεράσματα

Στο αρχείο «Δείγμα Επιλογής Διδασκόντων και Συγγραφέων final» η Υπηρεσία παρουσίασε (πολύ) συνοπτικά βιογραφικά των διδασκόντων της Β ειδικής φάσης και των συγγραφέων εκπαιδευτικού υλικού για την 29^η σειρά. Εν συγκρίσει, εκτεταμένα βιογραφικά σημειώματα για το επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό υπήρχαν στο αρχείο «Τόμος Βιογραφικών σημειωμάτων 09032026». Καλό θα ήταν να είχαν δοθεί ανάλογου είδους βιογραφικά για τους διδάσκοντες της 30^{ης} σειράς (την οποία κοιτούσε αυτή η Επιτροπή) αν και καταλαβαίνουμε ότι είναι πάρα πολλοί. Την επόμενη φορά μπορούν να αναρτηθούν σε κάποιο site, και όχι αναγκαστικά να υπάρξει αυτοτελές αρχείο. καθώς και αξιολογήσεις του διδακτικού τους έργου.

Πληροφορηθήκαμε ότι υπάρχει κατώτατο όριο αξιολόγησης διδασκόντων (85%). Διάφοροι παράγοντες συναθροίζονται εκ των οποίων ο ένας είναι η αξιολόγηση των σπουδαστών, όμως οι

παράγοντες αυτοί δεν εξηγήθηκαν επαρκώς. Επίσης η διαδικασία για την αξιολόγηση των διδασκόντων δεν είναι δημοσιοποιημένη, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να την γνωρίζουν ανατίρρητα. Η Σχολή δε διατηρεί ανεξάρτητο μητρώο, ώστε η διαχείριση και αξιολόγηση των διδασκόντων να γίνεται αποκλειστικά με βάση τις δικές της ανάγκες και λειτουργία.

Η πρακτική του Μητρώου φαίνεται δύσκαμπτη και μη αποδοτική για την προσέλκυση νέων διδασκόντων με μοντέρνα διδακτικά προσόντα που θα έχουν πολλαπλές ευκαιρίες.

Θετική αξιολόγηση	
Μερικώς θετική αξιολόγηση	X
Αρνητική αξιολόγηση	

Προτάσεις Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης

1. Επαναπροσδιορισμός του θεσμού Μητρώου
2. Πλέον διαφανή αποτελέσματα αξιολόγησης διδασκόντων και μαθημάτων.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 6 : ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. θα πρέπει να διαθέτει επαρκείς υποδομές και υπηρεσίες για τη μάθηση και την υποστήριξη των σπουδαστών, αφετέρου δε να διευκολύνει την άμεση πρόσβαση σε αυτές με τη θέσπιση σχετικών εσωτερικών κανόνων (π.χ. αίθουσες, εργαστήρια, βιβλιοθήκες, δίκτυα κ.λπ.).

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. πρέπει να διαθέτει επαρκείς πόρους και μέσα, σε προγραμματισμένη και μακροχρόνια βάση, προκειμένου να υποστηριχτεί η δραστηριότητά της, ώστε να προσφέρει στους σπουδαστές το βέλτιστο δυνατό επίπεδο σπουδών. Τα ποικίλα αυτά μέσα μπορεί να είναι λ.χ. η βιβλιοθήκη του Ε.Κ.Δ.Δ.Α., η συνεργασία με τις απαραίτητες γενικές και ειδικότερες βιβλιοθήκες, αίθουσες μελέτης και εργαστήρια, υπηρεσίες πληροφορικής και επικοινωνιών, υποστηρικτικές ή συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Για τη στήριξη των σπουδαστών λαμβάνεται υπόψη η ενίσχυση της σπουδαστο-κεντρικής μάθησης. Τυχόν υποστηρικτικές δραστηριότητες και οι χώροι μπορούν να οργανωθούν με διάφορους τρόπους, ανάλογα με το εσωτερικό θεσμικό πλαίσιο. Η εσωτερική διασφάλιση ποιότητας αποδεικνύει αφενός μεν την ποσότητα και την ποιότητα των διαθέσιμων υποδομών και υπηρεσιών, αφετέρου δε ότι οι σπουδαστές είναι ενήμεροι για τις υπηρεσίες που τους παρέχονται.

Ο ρόλος του υποστηρικτικού και διοικητικού προσωπικού είναι σημαντικότερος σε ό,τι αφορά στις υπηρεσίες στήριξης και, κατά συνέπεια, πρέπει το προσωπικό αυτό να είναι εξειδικευμένο και να παρέχονται δυνατότητες ανάπτυξης των ικανοτήτων του.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα (ενδεικτικά)

6.1 Περιγραφή των υποδομών και υπηρεσιών που διαθέτει το Ε.Κ.Δ.Δ.Α. σχετικά με την υποστήριξη της μάθησης και της ακαδημαϊκής δραστηριότητας (ανθρώπινο δυναμικό, υποδομές, υπηρεσίες κ.λ.π.)

Αξιολόγηση για το Κριτήριο 6 :

Αναφορά σε σχετικά ευρήματα, ανάλυση και συμπεράσματα της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης, με αντίστοιχη διάρθρωση της παρούσας ενότητας σε τρία μέρη.

Η Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.) αναπτύσσει το εκπαιδευτικό της έργο εντός των ιδιόκτητων εγκαταστάσεων του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) επί της οδού Πειραιώς 211 στον Ταύρο Αττικής. Οι εγκαταστάσεις αυτές περιλαμβάνουν δύο (2) αμφιθέατρα και είκοσι οκτώ (28) αίθουσες διδασκαλίας, οι οποίες διακρίνονται σε αίθουσες θεωρητικής διδασκαλίας και μικτού τύπου, με δυνατότητα αξιοποίησης σύγχρονων τεχνολογιών στη διδακτική διαδικασία. Η Σχολή διαθέτει, επίσης, εγκαταστάσεις στη Θεσσαλονίκη, οι οποίες στεγάζουν γραφεία και διοικητικές υπηρεσίες που υποστηρίζουν την εκπαιδευτική και επιμορφωτική δραστηριότητα του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. στη Βόρεια Ελλάδα (Πηγή: 4Α, Κριτήριο 6, επιτόπια επίσκεψη). Ολοκληρώνοντας, οι εγκαταστάσεις της είναι προσβάσιμες και σε Άτομα με Ειδικές Ανάγκες.

Για την τεχνολογική υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας, το Ε.Κ.Δ.Δ.Α. έχει εγκαταστήσει σταθμούς πληροφόρησης (infokiosks) και σταθμούς εργασίας με πρόσβαση στο διαδίκτυο (business centers), ενώ παρέχεται ασύρματη ευρυζωνική σύνδεση WiFi σε όλους τους χώρους του κτιρίου. Επιπλέον, υφίσταται εγκατεστημένο σύστημα ταυτόχρονης διερμηνείας, το οποίο υποστηρίζει τη διεξαγωγή διεθνών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων (Πηγή: 4Α, Κριτήριο 6).

Η Σχολή αξιοποιεί εντατικά ψηφιακές πλατφόρμες για την υποστήριξη της μάθησης. Όπως τεκμηριώνεται από τις εκθέσεις των Υπευθύνων Σπουδών και Έρευνας (ΥΣΕ), η πλατφόρμα e-class χρησιμοποιείται συστηματικά για τον διαμοιρασμό εκπαιδευτικού υλικού, την υποβολή εργασιών και τη διεξαγωγή εξετάσεων.. Παράλληλα, αξιοποιούνται εξειδικευμένα εργαλεία, όπως το λογισμικό open GIS (Τμήμα Αναπτυξιακών Πολιτικών) και πληθώρα ψηφιακών εργαλείων ανάλυσης δεδομένων, ανάπτυξης λογισμικού και συνεργατικών πλατφορμών (Τμήμα Ψηφιακής Πολιτικής). Η ποικιλία αυτή καταδεικνύει την ύπαρξη και αξιοποίηση σημαντικών υποδομών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Επιπροσθέτως, η βιβλιοθήκη του Ε.Κ.Δ.Δ.Α., λειτουργούσα από το 1985, αποτελεί θεμελιώδη μαθησιακό πόρο. Διαθέτει συλλογή άνω των 10.000 τίτλων βιβλίων, ελληνικών και ξενόγλωσσων, σε επιστημονικά πεδία συναφή με τη δημόσια διοίκηση, τη δημόσια πολιτική και τις κοινωνικές επιστήμες. Η βιβλιοθήκη συμμετέχει στο Εθνικό Δίκτυο Επιστημονικών και Τεχνολογικών Βιβλιοθηκών και εμπλουτίζει τη συλλογή της περιοδικά μέσω ειδικού κονδυλίου του προϋπολογισμού του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. Παρέχεται δικαίωμα δανεισμού στους σπουδαστές της Ε.Σ.Δ.Δ.Α., καθώς και στο επιστημονικό, διδακτικό και διοικητικό προσωπικό, ενώ διατίθενται καθημερινά ξενόγλωσσες εφημερίδες (Πηγή: 4Α, Κριτήριο 6). Παράλληλα, η Σχολή διαθέτει ψηφιακό αποθετήριο (e-ESDDA) για την ανάρτηση τελικών εργασιών και επιλεγμένου εκπαιδευτικού υλικού, η λειτουργία του οποίου συμμορφώνεται με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων (GDPR).

Ως προς τη διοικητική υποστήριξη, η Σχολή διαθέτει οργανωμένες υπηρεσιακές μονάδες. Ο κρίσιμος υποστηρικτικός ρόλος του ανθρώπινου δυναμικού αναδεικνύεται από τις εκθέσεις των ΥΣΕ, οι οποίοι λειτουργούν ως το βασικό σημείο αναφοράς για τους σπουδαστές σε θέματα ενημέρωσης, επίλυσης προβλημάτων, εποπτείας της πρακτικής άσκησης και διασφάλισης της ομαλής ροής της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Από τις συναντήσεις με στελέχη της Σχολής και μέλη της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) προέκυψε ότι το υφιστάμενο διοικητικό προσωπικό ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις βασικές λειτουργικές ανάγκες. Παράλληλα, η Επιτροπή ενημερώθηκε ότι έχει ήδη δρομολογηθεί και τεθεί σε προτεραιότητα η διαδικασία για την πλήρη αντικατάσταση του υφιστάμενου εξοπλισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών (Η/Υ) της Σχολής, γεγονός που καταδεικνύει τη βούληση της διοίκησης να ανταποκριθεί στις διαπιστωθείσες ανάγκες.

Ευρήματα - Συμπεράσματα

Η Επιτροπή, συνεκτιμώντας τα δεδομένα της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης (4Α), της Αναφοράς Ερωτηματολογίου Σπουδαστών (8), των εκθέσεων των ΥΣΕ και της επιτόπιας επίσκεψης, προβαίνει στα ακόλουθα ευρήματα:

Υπέρβαση εξοπλισμού ατομικής χρήσης

Η ποιότητα του εξοπλισμού ατομικής χρήσης (Η/Υ) αποτελεί πεδίο όπου εντοπίζεται απόκλιση μεταξύ της υφιστάμενης κατάστασης και των προσδοκιών/αναγκών των σπουδαστών. Η αξιολόγηση της «Πληροφοριακής υποδομής – Υπολογιστές» είναι η χαμηλότερη μεταξύ όλων των αξιολογούμενων λειτουργιών, με μέσο όρο 2,75 (Πηγή: 8, Ερ. 14). Η ποιοτική ανάλυση επιβεβαιώνει την ύπαρξη «παλαιών υπολογιστών» και «ελλιπούς τεχνολογικού εξοπλισμού» (Πηγή: 8, Ερ. 25, Ερ. 26). Η Σχολή, αναγνωρίζοντας το ζήτημα, έχει ήδη δρομολογήσει την πλήρη αντικατάσταση του εξοπλισμού Η/Υ.

Περιορισμένη υποστήριξη κατά τη φάση διορισμού

Η υποστήριξη που παρέχεται κατά τη μετάβαση από τη φοίτηση στην επαγγελματική τοποθέτηση, ήτοι η «Φάση Διορισμού», αξιολογείται από τους αποφοίτους ως λιγότερο ικανοποιητική, με μόλις το 50% να δηλώνει «Πολύ/Πάρα πολύ» ικανοποιημένο (Πηγή: 8, Ερ. 17). Το γεγονός αυτό αναδείχθηκε και στην επιτόπια επίσκεψη τόσο από τους αποφοίτους όσο και από μέλη του Μητρώου Εκπαιδευτών της Σχολής. Η ποιοτική ανάλυση των απαντήσεων ερμηνεύει το εύρημα αυτό, με αναφορές σε ζητήματα όπως η «αβεβαιότητα», η «καθυστέρηση διαδικασιών» και η «περιορισμένη καθοδήγηση» (Πηγή: 8, Ερ. 25), αναδεικνύοντας ένα πεδίο όπου η οργανωτική μέριμνα θα μπορούσε να ενισχυθεί περαιτέρω.

Μη ανεπτυγμένος μηχανισμός παρακολούθησης αποφοίτων

Παρά την ύπαρξη ενός ισχυρού άτυπου δικτύου συνεργασίας μεταξύ των σπουδαστών (77,8% θετικό, Πηγή: 8, Ερ. 19), δεν έχει ακόμη αναπτυχθεί πλήρως ένας συστηματικός μηχανισμός παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων και θεσμοθετημένης δικτύωσης. Η ανάπτυξη ενός τέτοιου μηχανισμού, μέσω της αξιοποίησης και ενίσχυσης του ρόλου της Ένωσης Αποφοίτων (ΕΝ.ΑΠ), θα μπορούσε να αξιοποιήσει την εμπειρία των αποφοίτων για την ανατροφοδότηση και βελτίωση του προγράμματος σπουδών, όπως επισημάνθηκε κατά τις συναντήσεις με τους αποφοίτους.

Βιβλιοθήκη – Αξιολογή συλλογή αλλά περιορισμοί σε ψηφιακούς πόρους

Η βιβλιοθήκη του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. αποτελεί έναν σημαντικό και διαρκώς εμπλουτιζόμενο μαθησιακό πόρο, με αξιολογή συλλογή και συμμετοχή σε εθνικά δίκτυα. Ωστόσο, η αντιλαμβανόμενη ποιότητα του εκπαιδευτικού υλικού (Μ.Ο. 3,56) και η ποικιλία της διαθέσιμης βιβλιογραφίας (Μ.Ο. 3,47) καταγράφονται ως μετρίως θετικές (Πηγή: 8, Ερ. 14), υποδεικνύοντας ένα πεδίο περαιτέρω βελτίωσης. Επιπλέον, η απουσία θεσμικής πρόσβασης σε διεθνείς συνδρομητικές επιστημονικές βάσεις δεδομένων και σε εξειδικευμένο λογισμικό ανίχνευσης λογοκλοπής (π.χ., Turnitin) αποτελεί έναν εγγενή περιορισμό των υφιστάμενων υποστηρικτικών υπηρεσιών, ο οποίος ενδεχομένως να σχετίζεται και με δημοσιονομικές παραμέτρους.

Θετική αξιολόγηση	X
Μερικώς θετική αξιολόγηση	
Αρνητική αξιολόγηση	

Προτάσεις Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται τυχόν προτάσεις βελτίωσης εκ μέρους της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των διαπιστώσεων και ευρημάτων, η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης διατυπώνει τις ακόλουθες προτάσεις για την περαιτέρω ενίσχυση των μαθησιακών πόρων και της στήριξης των σπουδαστών:

1. Ολοκλήρωση και θεσμοθέτηση τακτικού κύκλου αναβάθμισης εξοπλισμού: Η Επιτροπή εκτιμά θετικά την ήδη δρομολογημένη διαδικασία πλήρους αντικατάστασης του εξοπλισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών. Προτείνεται η ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής και η θεσμοθέτηση ενός μόνιμου, προγραμματισμένου μηχανισμού (π.χ., ανά τριετία) για την

περιοδική αξιολόγηση και αναβάθμιση του συνόλου της τεχνολογικής υποδομής (Η/Υ, οπτικοακουστικά μέσα, εξοπλισμός δικτύου), με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και πρόβλεψη στον προϋπολογισμό.

2. Βελτιστοποίηση της υποστήριξης κατά τη Φάση Διορισμού: Συνιστάται η επανεξέταση και βελτιστοποίηση των διαδικασιών που αφορούν τη μετάβαση των αποφοίτων στην υπηρεσία. Η ενίσχυση της ενημέρωσης, η παροχή σαφέστερης καθοδήγησης και η καθιέρωση σταθερού σημείου επικοινωνίας για την επίλυση ζητημάτων κατά την περίοδο αυτή θα μπορούσαν να βελτιώσουν ουσιαστικά την εμπειρία των σπουδαστών.

3. Περαιτέρω ανάπτυξη συστηματικού μηχανισμού παρακολούθησης αποφοίτων: Σχετικές δράσεις περιλαμβάνουν: (α) τη δημιουργία και λειτουργία ενός οργανωμένου Μητρώου Αποφοίτων (Alumni Registry) για την παρακολούθηση της επαγγελματικής τους πορείας και την ανατροφοδότηση του προγράμματος σπουδών, και (β) τον σχεδιασμό και υλοποίηση προγραμμάτων συνεχιζόμενης επιμόρφωσης αποφοίτων σε αντικείμενα αιχμής της δημόσιας διοίκησης, θεσμοθετώντας ένα πλαίσιο υποχρεωτικής επιμόρφωσης που θα διασφαλίζει τη διαρκή επικαιροποίηση των γνώσεων και δεξιοτήτων των στελεχών.

4. Εμπλουτισμός ψηφιακών υπηρεσιών βιβλιοθήκης: Η Επιτροπή συνιστά τη διερεύνηση δυνατοτήτων για την απόκτηση πρόσβασης σε διεθνείς επιστημονικές βάσεις δεδομένων και ηλεκτρονικά περιοδικά, έστω και σε περιορισμένο αριθμό, ανάλογα με τις διαθέσιμες δημοσιονομικές δυνατότητες. Παράλληλα, προτείνεται η αξιολόγηση της δυνατότητας θεσμικής απόκτησης λογισμικού ανίχνευσης λογοκλοπής, το οποίο θα τεθεί στη διάθεση των διδασκόντων και των σπουδαστών, ενισχύοντας την ποιότητα και την ακαδημαϊκή δεοντολογία των παραγόμενων εργασιών.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 7 : ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. πρέπει να έχει την πλήρη ευθύνη για τη συλλογή, ανάλυση και χρήση πληροφοριών, με σκοπό την αποτελεσματική διαχείριση καθώς και των συναφών δραστηριοτήτων, με τρόπο ενιαίο, λειτουργικό και άμεσα προσβάσιμο.

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. θα πρέπει να έχει εγκαταστήσει και να λειτουργεί πληροφοριακό σύστημα, μέσω του οποίου να γίνεται η διαχείριση και παρακολούθηση των δεδομένων των σπουδαστών, του διδακτικού προσωπικού, της οργάνωσης των μαθημάτων και της διδασκαλίας.

Τα αξιόπιστα δεδομένα είναι ουσιώδους σημασίας για τη σωστή πληροφόρηση και λήψη αποφάσεων καθώς και για τον εντοπισμό των σημείων που λειτουργούν σωστά και εκείνων που χρήζουν περισσότερης προσοχής. Οι αποτελεσματικές διαδικασίες συλλογής και ανάλυσης πληροφοριών τροφοδοτούν με στοιχεία το εσωτερικό σύστημα διασφάλισης ποιότητας.

Οι πληροφορίες που συλλέγονται εξαρτώνται, ως ένα βαθμό, από την ακαδημαϊκή φυσιογνωμία και την αποστολή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν :

- οι βασικοί δείκτες επιδόσεων
- το προφίλ των σπουδαστών
- η ικανοποίηση των σπουδαστών για το πρόγραμμα σπουδών

Για τη συλλογή πληροφοριών μπορούν να χρησιμοποιηθούν διάφορες μέθοδοι. Είναι σημαντικό να συμμετέχουν οι σπουδαστές και το προσωπικό στη συλλογή και ανάλυση πληροφοριών και στο σχεδιασμό μελλοντικής διαχείρισής τους.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα (ενδεικτικά)

7.1 Αναφορές δεδομένων από το Πληροφοριακό Σύστημα για τις τρεις προηγούμενες εκπαιδευτικές σειρές

7.2 Λειτουργία πληροφοριακού συστήματος για τη συλλογή διοικητικών δεδομένων εφαρμογής έκαστης εκπαιδευτικής σειράς

7.3 Λοιπά εργαλεία και διαδικασίες που έχουν σχεδιαστεί για τη συλλογή των δεδομένων της λειτουργίας της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. (εκπαιδευτική πλατφόρμα e-class)

Αξιολόγηση για το Κριτήριο 7 :

Αναφορά σε σχετικά ευρήματα, ανάλυση και συμπεράσματα της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης, με αντίστοιχη διάρθρωση της παρούσας ενότητας σε τρία μέρη.

Στην Ε.Σ.Δ.Δ.Α. λειτουργεί Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) στο οποίο καταχωρίζονται δεδομένα για την εκπαιδευτική διαδικασία (π.χ. ώρες διδασκαλίας, χρονοπρόγραμμα, διδάσκοντες) και για τους σπουδαστές (π.χ. απουσίες, βαθμολογία κ.λ.π.). Επικουρικά, λειτουργεί και η εκπαιδευτική πλατφόρμα του e-class μέσω της οποίας διαμοιράζονται από τους Υπευθύνους σπουδών και Έρευνας, δεδομένα της εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως η δομή των μαθημάτων και το εκπαιδευτικό υλικό, ενώ παράλληλα αναρτώνται από τους σπουδαστές οι εργασίες και δύναται να πραγματοποιείται η εξεταστική διαδικασία.

Οι συμμετέχοντες κατά την επιτόπια επίσκεψη, κυρίως οι σπουδαστές, εκπαιδευτές και το υποστηρικτικό προσωπικό εξέφρασαν πολύ μεγάλη ικανοποίηση από το Ο.Π.Σ.

Σχετικά με τη διενέργεια ερευνών ικανοποίησης των σπουδαστών, ήδη αναφέρθηκε παραπάνω ότι πραγματοποιούνται σε τακτά διαστήματα μετά το τέλος κάθε εκπαιδευτικής ενότητας αλλά και στο τέλος κάθε εκπαιδευτικού κύκλου.

Αρκετά από τα δεδομένα του ΟΠΣ χρησιμοποιούνται για την καταγραφή στοιχείων που αφορούν δημογραφικά στοιχεία των σπουδαστών καθώς και τις απαντήσεις τους σε ερωτήσεις αξιολόγησης της διδασκαλίας, των υποδομών καθώς και της αποτίμησης των σπουδών τους. Η ΕΣΕΑ είχε την ευκαιρία να δει μελέτες ποιοτικής ανάλυσης κάποιων ευρημάτων οι οποίες περιέχουν και γραφήματα που απεικονίζουν τις απαντήσεις ανά ερώτηση.

Ευρήματα - Συμπεράσματα

Η υποστήριξη από πληροφοριακά συστήματα και οι διαδικασίες διαχείρισης πληροφορίας είναι ικανοποιητικές.

Θετική αξιολόγηση	X
Μερικώς θετική αξιολόγηση	
Αρνητική αξιολόγηση	

Προτάσεις Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται τυχόν προτάσεις βελτίωσης εκ μέρους της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης.

1. Παρόλο που η συλλογή στοιχείων πραγματοποιείται συστηματικά και αφορά σχεδόν όλες τις διαδικασίες της εκπαίδευσης, θα ήταν χρήσιμο να αυτοματοποιηθεί ο συνδυασμός των πληροφοριών σε επιλεγμένους δείκτες (πχ συνολική ικανοποίηση από διδάσκοντες, αξιολόγηση υποδομών κλπ)
2. Η γραφική απεικόνιση των παραπάνω δεικτών θα διευκολύνει ταυτόχρονες αλλά και διαχρονικές συγκρίσεις και αναλύσεις για την βελτίωση όπου χρειάζεται
3. Προτείνεται η κοινοποίηση επιλεγμένων συμπεριληπτικών δεικτών και στους σπουδαστές αλλά και η ανάρτηση τους στην ιστοσελίδα της Σχολής

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 8 : ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. είναι υποχρεωμένη να δημοσιοποιεί τη λειτουργία της με άμεσο και προσβάσιμο τρόπο. Οι σχετικές πληροφορίες θα πρέπει να είναι επικαιροποιημένες και διατυπωμένες με αντικειμενικότητα και σαφήνεια.

Οι πληροφορίες για τη λειτουργία της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. είναι χρήσιμες για τους μελλοντικούς αλλά και τους σημερινούς σπουδαστές, όπως επίσης και για τους αποφοίτους, τους άλλους ενδιαφερόμενους φορείς και το κοινό.

Συνεπώς, η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. παρέχει πληροφόρηση για τη λειτουργία της, συμπεριλαμβανομένου του Προγράμματος Σπουδών της, τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, τις εφαρμοζόμενες διδακτικές και μαθησιακές διαδικασίες, όπως και τα δεδομένα του Εισαγωγικού Διαγωνισμού.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα (ενδεικτικά)

8.1 Διαδικασία συντήρησης και ανανέωσης/ ενημέρωσης της ιστοσελίδας της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

8.2 Εξειδικευμένος χώρος στην ιστοσελίδα του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. για την προβολή της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. (<https://www.ekdd.gr/>)

Αξιολόγηση για το Κριτήριο 8 :

Αναφορά σε σχετικά ευρήματα, ανάλυση και συμπεράσματα της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης, με αντίστοιχη διάρθρωση της παρούσας ενότητας σε τρία μέρη.

Η Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.) παρέχει δημόσια πληροφόρηση σχετικά με τη λειτουργία, τις σπουδές και τις δραστηριότητές της μέσω του επίσημου δικτυακού τόπου του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://www.ekdd.gr/>. Η ενημέρωση και η συντήρηση του περιεχομένου της ιστοσελίδας πραγματοποιείται μέσω τεκμηριωμένης διαδικασίας συνεργασίας από αρμόδιο Τμήμα, διασφαλίζοντας την επικαιρότητα και την εγκυρότητα των πληροφοριών που δημοσιοποιούνται. Το ψηφιακό αποθετήριο e-ESDDA είναι πλήρως προσβάσιμο μέσω της ιστοσελίδας, καθιστά διαθέσιμες τελικές εργασίες των σπουδαστών, σε πλήρη συμμόρφωση με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Η δημοσιοποίηση πληροφοριών δεν περιορίζεται στην ιστοσελίδα, αλλά περιλαμβάνει και τη δημοσιοποίηση δελτίων τύπου, την προκήρυξη του εισαγωγικού διαγωνισμού, η οποία αναρτάται στη Διαύγεια και στον ημερήσιο τύπο, τη δημοσιοποίηση αποφάσεων στη Διαύγεια και τη δημοσιοποίηση αποφάσεων και αποτελεσμάτων σε Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όπου απαιτείται.

Τέλος, η ύπαρξη αγγλικής έκδοσης του δικτυακού τόπου συμβάλλει ουσιαστικά στη διεθνή προβολή του οργανισμού και στη διευκόλυνση της πρόσβασης σε πληροφορίες από το διεθνές κοινό, ενισχύοντας την εξωστρέφεια της Σχολής, ενώ η ιστοσελίδα του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. συμμορφώνεται και με το διεθνές πρότυπο προσβασιμότητας WCAG 2.0 (Level AA).

Ευρήματα - Συμπεράσματα

Η Επιτροπή, συνεκτιμώντας τα δεδομένα της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης (4Α), του Εγχειριδίου ΣΔΠ (5), των εκθέσεων των ΥΣΕ της επισκόπησης του δικτυακού τόπου και της επιτόπιας επίσκεψης, καταλήγει στα ακόλουθα ευρήματα:

Περιορισμένη δημοσιοποίηση στοιχείων τεκμηρίωσης που αφορούν τη διασφάλιση ποιότητας

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, παρά την ύπαρξη σημαντικού όγκου υλικού και τεκμηρίωσης που σχετίζεται με τη διασφάλιση και αξιολόγηση της ποιότητας της Σχολής, η δημόσια προβολή του είναι περιορισμένη. Ειδικότερα, δεν δημοσιοποιούνται ή δεν αξιοποιούνται επαρκώς προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της διαφάνειας και της λογοδοσίας:

1. Το Εγχειρίδιο Συστήματος Ποιότητας το οποίο έχει διατυπωθεί και τεκμηριώνεται στο Εγχειρίδιο ΣΔΠ (5, Κεφ. 1) δεν είναι αναρτημένο σε διακριτή ενότητα της ιστοσελίδας.
2. Εκθέσεις και αποτελέσματα αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών, όπως αυτά που προκύπτουν από τις διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης (π.χ., η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης 4Α), τα οποία θα μπορούσαν να δημοσιοποιούνται, έστω σε συνοπτική μορφή, ως τεκμήριο διαφάνειας.
3. Ερευνητικές μελέτες και λοιπές επιστημονικές δημοσιεύσεις που εκπονούνται από σπουδαστές ή εκπαιδευτές στο πλαίσιο της Σχολής, πέραν των τελικών εργασιών που ήδη φιλοξενούνται στο e-ESDDA.
4. Προφίλ και βιογραφικά των εκπαιδευτών του Μητρώου Κύριου Διδακτικού Προσωπικού (ΚΔΠ). Η οργανωμένη παρουσίαση των προσόντων και της εξειδίκευσης του διδακτικού δυναμικού θα αναδείκνυε το επιστημονικό επίπεδο της Σχολής.

Απουσία οργανωμένης προβολής του δικτύου αποφοίτων, μαρτυριών και επιτυχημένων σταδιοδρομιών

Παρά το γεγονός ότι η Σχολή έχει συμβάλλει καθοριστικά στη δημιουργία ενός ισχυρού άτυπου δικτύου συνεργασίας μεταξύ των σπουδαστών η θεσμική και διαδικτυακή του αποτύπωση είναι ανύπαρκτη. Ειδικότερα:

- Απουσία πεδίου για την Ένωση Αποφοίτων: Δεν υπάρχει οργανωμένο, διακριτό και εύκολα προσβάσιμο πεδίο εντός της ιστοσελίδας αφιερωμένο στους αποφοίτους. Ένα τέτοιο πεδίο θα μπορούσε να λειτουργεί ως κόμβος ενημέρωσης, δικτύωσης, επικοινωνίας και συνεχούς σύνδεσης μεταξύ των αποφοίτων και της Σχολής.
- Μη αξιοποίηση μαρτυριών (testimonials) αποφοίτων: Η φωνή των αποφοίτων και η προσωπική τους εμπειρία από τη φοίτηση στη Σχολή δεν αξιοποιούνται επαρκώς ως μέσο προβολής, πληροφόρησης και πειθούς για υποψήφιους σπουδαστές.
- Απουσία προβολής επιτυχημένων παραδειγμάτων αποφοίτων: Δεν προβάλλονται συστηματικά οι σταδιοδρομίες αποφοίτων που έχουν διακριθεί ή εξελιχθεί σε θέσεις ευθύνης στη δημόσια διοίκηση. Η ανάδειξη τέτοιων παραδειγμάτων θα λειτουργούσε ως ισχυρό κίνητρο για υποψήφιους και ως τεκμήριο της αξίας και της συμβολής της Σχολής.

Απουσία οργανωμένης παρουσίας και σύνδεσης με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Δεν υπάρχει εμφανής, οργανωμένη και συστηματική προβολή των επίσημων λογαριασμών της Σχολής στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media) εντός της ιστοσελίδας. Η παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και η δημιουργία συνδέσμων (links) προς αυτά αποτελεί πλέον βασικό εργαλείο επικοινωνίας για κάθε εκπαιδευτικό οργανισμό, διότι ελλείψει αυτής περιορίζεται σημαντικά η δυνατότητα ταχείας και άμεσης ενημέρωσης των ενδιαφερομένων και η προσέλευση νεότερων κοινών και υποψηφίων.

Θετική αξιολόγηση	
Μερικώς θετική αξιολόγηση	X
Αρνητική αξιολόγηση	

Προτάσεις Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται τυχόν προτάσεις βελτίωσης εκ μέρους της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των διαπιστώσεων και ευρημάτων, η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης διατυπώνει τις ακόλουθες προτάσεις για την περαιτέρω ενίσχυση της δημόσιας πληροφόρησης:

1. Προτείνεται η ανάρτηση, σε διακριτή και εύκολα προσβάσιμη ενότητα της ιστοσελίδας του Εγχειριδίου Συστήματος Ποιότητας της ΕΣΔΔΑ. Η δημοσιοποίηση αυτή θα ενισχύσει τη διαφάνεια και θα προβάλλει εμφατικά τη δέσμευση της Σχολής για συνεχή βελτίωση και εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου συστήματος διασφάλισης ποιότητας.
2. Αξιοποίηση του παραγόμενου υλικού και τεκμηρίωσης: Συνιστάται η συστηματική δημοσιοποίηση, σε κατάλληλη μορφή, του πλούσιου υλικού που παράγει η Σχολή, συμπεριλαμβανομένων συνοπτικών εκθέσεων αξιολόγησης, στατιστικών στοιχείων αξιολόγησης εκπαιδευτικού έργου, ερευνητικών μελετών και των βιογραφικών/προφίλ των εκπαιδευτών του Μητρώου ΚΔΠ.
3. Ανάπτυξη οργανωμένης ενότητας για τους αποφοίτους: Προτείνεται η δημιουργία διακριτής και εμπλουτισμένης ενότητας για το δίκτυο αποφοίτων, η οποία θα περιλαμβάνει νέα, εκδηλώσεις, μαρτυρίες (testimonials) και προβολή επιτυχημένων σταδιοδρομιών.
4. Ενσωμάτωση και προβολή των μέσων κοινωνικής δικτύωσης: Συνιστάται η προσθήκη εμφανών συνδέσμων (links) προς τους επίσημους λογαριασμούς της Σχολής/Ε.Κ.Δ.Α. στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, καθώς και η ενεργότερη αξιοποίησή τους για την προβολή δράσεων και επιτευγμάτων.
5. Θεσμοθέτηση χρονοδιαγράμματος επικαιροποίησης: Προτείνεται η θέσπιση εσωτερικού κανονισμού με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα επικαιροποίησης ανά ενότητα περιεχομένου και σαφή ορισμό υπευθύνων.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 9 : ΣΥΝΕΧΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. θα πρέπει να διαθέτει εσωτερικό σύστημα διασφάλισης ποιότητας, στο πλαίσιο του οποίου θα πραγματοποιείται έλεγχος και τακτική εσωτερική αξιολόγηση, έτσι ώστε, μέσω της παρακολούθησης και των ενδεχόμενων διορθώσεων, να επιτυγχάνονται οι στόχοι που έχουν οριστεί, με τελικό αποτέλεσμα τη συνεχή βελτίωσή της. Στο πλαίσιο των ανωτέρω δράσεων είναι αναγκαία η ενημέρωση όλων των ενδιαφερομένων μερών.

Η τακτική παρακολούθηση και ο έλεγχος της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. στοχεύουν στη διατήρηση του επιπέδου της λειτουργίας και στη δημιουργία ενός υποστηρικτικού και αποτελεσματικού περιβάλλοντος για τους σπουδαστές.

Στα ανωτέρω συμπεριλαμβάνεται η αξιολόγηση:

- *του περιεχομένου του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο κάθε γνωστικό αντικείμενο, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του Προγράμματος Σπουδών*
- *του όγκου εργασίας, πορείας και ολοκλήρωσης του Προγράμματος Σπουδών*
- *της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών αξιολόγησης των σπουδαστών*
- *των προσδοκιών και αναγκών καθώς και της ικανοποίησης από το Πρόγραμμα Σπουδών*
- *του περιβάλλοντος, των υποστηρικτικών παροχών και της καταλληλότητάς τους για τη λειτουργία της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.*

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα (ενδεικτικά)

9.1 Αποτελέσματα εσωτερικής αξιολόγησης της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Αξιολόγηση για το Κριτήριο 9 :

Αναφορά σε σχετικά ευρήματα, ανάλυση και συμπεράσματα της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης, με αντίστοιχη διάρθρωση της παρούσας ενότητας σε τρία μέρη.

Στο πλαίσιο της περιοδικής εσωτερικής αξιολόγησης η ΕΣΔΔΑ συνέταξε μετά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης της 30^{ης} σειράς στην Αναφορά Αποτίμησης Σπουδών. Η αναφορά έχει συνταχθεί από Υπεύθυνους Σπουδών και Έρευνας, που συντονίζουν το πρόγραμμα σπουδών ανά Τμήμα Ειδίκευσης. Η αναφορά με ένα δομημένο τρόπο αποτυπώνει αποτίμηση των κάτωθι: αξιολόγηση προγράμματος σπουδών, διδακτικό προσωπικό και μεθοδολογία διδασκαλίας, αξιολόγηση σπουδαστών, πρακτική άσκηση και σύνδεση με τη δημόσια διοίκηση, τελικά συμπεράσματα και προτάσεις βελτίωσης.

Στο ίδιο πλαίσιο έχει συνταχθεί και η έκθεση αποτελεσμάτων εσωτερικής αξιολόγησης της ΕΣΔΔΑ που περιλαμβάνει μια συνοπτική αποτύπωση τύπου SWOT (καλές πρακτικές, αδυναμίες, προτάσεις), που αφορά συμπεράσματα μετά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης της 30^{ης} σειράς.

Ευρήματα - Συμπεράσματα

Και τα δύο έγγραφα δεν παρέχουν ποσοτικά στοιχεία που προκύπτουν από την αξιολόγηση εκπαιδευομένων και εκπαιδευτών, καθώς και τεκμηρίωση για τυχόν αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν ή προτείνονται. Δεν καταγράφεται αναφορά στα στοιχεία, που έχουν

επεξεργαστεί για να βρουν τα συγκεκριμένα συμπεράσματα, ούτε γίνεται αναφορά στον τρόπο συλλογής των στοιχείων, πχ μέσα από ερωτηματολόγια, στοιχεία επίδοσης από το φοιτητολόγιο και το μητρώο εκπαιδευτών, κλπ.

Η Σχολή έχει εμπειρία στην διαχείριση όλων αυτών των θεμάτων, ενώ έχει ενσωματώσει στις διαδικασίες παρακολούθησης του εκπαιδευτικού προγράμματος, τη συγκέντρωση στοιχείων, την άποψη πρακτικά των εκπαιδευομένων και των εκπαιδευτών για το πρόγραμμα σπουδών, αλλά και τα μαθήματα το καθένα ξεχωριστά. Τα στοιχεία αυτά συλλέγονται και χρησιμοποιούνται. Θα έπρεπε ωστόσο να έχουν καταγραφεί στην έκθεση αποτίμησης του προγράμματος σπουδών. Έμφαση επίσης πρέπει να δοθεί στην μέτρηση και αποτίμηση του φόρτου των εκπαιδευομένων και της ικανοποίησης τους από το πρόγραμμα σπουδών. Τυχόν προτάσεις τους για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού προγράμματος στο σύνολο του, όσο και συγκεκριμένων μαθημάτων, θα πρέπει επίσης να καταγράφεται. Το ίδιο θα πρέπει να γίνεται και σε ότι αφορά τους εκπαιδευτές και τις δικές τους προτάσεις.

Στην έκθεση επίσης πρέπει να καταγράφονται στοιχεία για την αξιολόγηση των εκπαιδευτών και την πρόνοια που υπάρχει για την επίλυση ζητημάτων που προκύπτουν από τυχόν χαμηλή τους επίδοση. Η αξιολόγηση της διαδικασίας βελτίωσης και εμπλουτισμού του μητρώου εκπαιδευτών πρέπει επίσης να παρακολουθείται.

Στην έκθεση θα πρέπει να καταγράφονται τουλάχιστον ως παράρτημα και οι δείκτες ποιότητας που παρακολουθούνται (τουλάχιστον οι δώδεκα που έχουν οριστεί σε επίπεδο ISO). Θα πρέπει να υπάρχει διαχρονική σύγκριση με προηγούμενες σειρές και να επαναπροσδιορίζεται η επιθυμητή τιμή τους για την επόμενη σειρά, με τη σχετική τεκμηρίωση.

Τα στοιχεία αποτίμησης του εκπαιδευτικού προγράμματος κάθε σειράς θα πρέπει να δημοσιοποιούνται στο σύνολο τους, όπως και οι δράσεις που προγραμματίζονται για την επίλυση τυχόν αδυναμιών και τη βελτίωση του προγράμματος με τυποποιημένο τρόπο.

Επίσης, τα συμπεράσματα της έκθεσης θα πρέπει να συζητούνται και να αποτιμώνται από τη Διοίκηση της Σχολής.

Θετική αξιολόγηση	
Μερικώς θετική αξιολόγηση	
Αρνητική αξιολόγηση	X

Προτάσεις Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται τυχόν προτάσεις βελτίωσης εκ μέρους της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Στο πλαίσιο της υιοθέτησης διαδικασίας εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σε αναλογία με τα πρότυπα της ENQA για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΧΑΕ), προσαρμόζοντας το σε παραγωγικές σχολές δημόσιας διοίκησης όπως η ΕΣΔΔΑ, που αποφάσισε η Σχολή, προτείνονται οι κάτωθι ενέργειες.

1. Δημιουργία ενός προτύπου εσωτερικής έκθεσης αξιολόγησης του εκπαιδευτικού προγράμματος για κάθε σειρά, που θα βασίζεται στη δομή της Αναφοράς Αποτίμησης Σπουδών, εμπλουτισμένη με τα στοιχεία που αναφέρονται ανωτέρω. Σε αυτή πρέπει να περιλαμβάνεται πλάνο δράσης που προκύπτει από τα συμπεράσματα που καταγράφονται.

2. Επεξεργασία και παρουσίαση των στοιχείων αξιολόγησης από εκπαιδευόμενους και εκπαιδευτές και καταγραφή ενεργειών βελτίωσης βασισμένων σε αυτά.
3. Παρακολούθηση των δεικτών ποιότητας που έχουν ήδη καταγραφεί στο σύστημα διαχείρισης ποιότητας ISO.
4. Υιοθέτηση διαδικασίας για την γνωστοποίηση και συζήτηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης με εκπαιδευόμενους και εκπαιδευτές.
5. Υιοθέτηση διαδικασίας για την αποτίμηση και έγκριση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού προγράμματος κάθε σειράς και του πλάνου δράσης που προκύπτει από αυτή από τη Διοίκηση της Σχολής, π.χ, το Επιστημονικό Συμβούλιο.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 10 : ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. πρέπει να υποβάλλεται σε περιοδική εξωτερική αξιολόγηση από επιτροπές εμπειρογνομόνων που ορίζονται σύμφωνα με το ευρύτερο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

Η περιοδική εξωτερική αξιολόγηση της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. οργανώνεται και πραγματοποιείται με διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης από επιτροπές ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων. Η εξωτερική αξιολόγηση της Ε.Σ.Δ.Δ.Α. βάσει των εκθέσεων των επιτροπών, παρέχεται για έκαστη εκπαιδευτική σειρά, μετά τη λήξη της οποίας πραγματοποιείται εκ νέου αξιολόγησή της. Η Ε.Σ.Δ.Δ.Α. οφείλει να λαμβάνει σταθερά υπόψη τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της επιτροπής εμπειρογνομόνων για τη συνεχή βελτίωση του Προγράμματος Σπουδών.

Τεκμηρίωση/Παραρτήματα (ενδεικτικά)

10.1 Διαδικασία για τη διενέργεια εξωτερικής αξιολόγησης

Αξιολόγηση για το Κριτήριο 10 :

Αναφορά σε σχετικά ευρήματα, ανάλυση και συμπεράσματα της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης, με αντίστοιχη διάρθρωση της παρούσας ενότητας σε τρία μέρη.

Η διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται για πρώτη φορά σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίστηκε στο «1. Οδηγός για την Εσωτ και Εξωτ Αξιολόγηση ΕΣΔΔΑ», με στόχο την διαμόρφωση μια διαδικασίας εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σε αναλογία με τα πρότυπα της ΕΝQA για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΧΑΕ), προσαρμόζοντας το σε παραγωγικές σχολές δημόσιας διοίκησης όπως η ΕΣΔΔΑ. Για το σκοπό αυτό εφαρμόστηκε το προσαρμοσμένο πρότυπο της ΕΘΑΑΕ.

Η εξωτερική αξιολόγηση εστίασε στη 30^η εκπαιδευτική σειρά, παρόλα αυτά έλαβε υπόψη στοιχεία από τη συνολική λειτουργία της Σχολής. Βασίστηκε στην έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης που κατατέθηκε στην ΕΘΑΑΕ, το περιεχόμενο της οποίας θα μπορούσε να βελτιωθεί, παρέχοντας μια εποπτική εικόνα των αποτελεσμάτων, πέρα από τις δομημένες παραπομπές στο πλούσιο συνοδευτικό υλικό. Ενδιαφέρον θα είχε επίσης να ενσωματωθούν πληροφορίες από το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας ISO του ΕΚΔΔΑ που παρακολουθεί ως ένα βαθμό τις δραστηριότητες και της Σχολής σε συγκεκριμένους δείκτες επίδοσης.

Δεδομένου ότι είναι η πρώτη εφαρμογή της διαδικασίας καθώς και λόγω του ευέλικτου πλαισίου εφαρμογής, υπάρχουν σημεία που χρήζουν προσαρμογής, ώστε να εξυπηρετούν τον συγκεκριμένο χαρακτήρα της ΕΣΔΔΑ που είναι παραγωγική Σχολή και να διαχειρίζονται αποδοτικότερα το αποτέλεσμα. Π.χ. η εξωτερική αξιολόγηση για κάθε εκπαιδευτική σειρά, πιθανά δεν έχει ουσιαστικό αποτέλεσμα.

Δεδομένου ότι η εξωτερική αξιολόγηση εφαρμόζεται για πρώτη φορά, η αξιολόγηση της ανατροφοδότησης, όπως περιγράφεται στο Κριτήριο 10, δεν έχει εφαρμογή.

Θετική αξιολόγηση	
Μερικώς θετική αξιολόγηση	
Αρνητική αξιολόγηση	

Προτάσεις Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται τυχόν προτάσεις βελτίωσης εκ μέρους της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης.

1. Περαιτέρω προσαρμογή της διαδικασίας εξωτερικής αξιολόγησης, ώστε να καταστεί μια διαδικασία πιο αποδοτική για τη Σχολή, προσαρμοσμένη στον χαρακτήρα του εκπαιδευτικού προγράμματος και την ειδική αποστολή της.
2. Βελτίωση των εκθέσεων Εσωτερικής Αξιολόγησης, ώστε να προάγουν το έργο της Σχολής που είναι πλούσιο και να διευκολύνουν το έργο των αξιολογητών.

ΜΕΡΟΣ Γ : ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα ενότητα γίνεται αναφορά σε καλές πρακτικές, αδύνατα σημεία που χρήζουν βελτίωσης, και συστάσεις εκ μέρους της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Η ΕΣΔΔΑ παρέχει ειδική και στοχευμένη θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση, πλήρως συνδεδεμένη με τις δεξιότητες που απαιτούνται από τα επιτελικά στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης. Η εκπαίδευση στη Σχολή χαρακτηρίζεται από την απαραίτητη πληρότητα, διαρκεί 18 μήνες και περιλαμβάνει φάσεις γενικής και ειδικής κατάρτισης, πρακτική άσκηση και τελική εργασία. Με την αποφοίτηση τους από τη Σχολή, οι απόφοιτοι τοποθετούνται σε συγκεκριμένη θέση στο Δημόσιο Τομέα και την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα της Σχολής δομεί την πρόοδο των σπουδαστών με ορθολογικό τρόπο, ενώ προκύπτουν από αυτό τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, τα οποία συνάδουν με τις απαιτήσεις που θέτει η ισχύουσα νομοθεσία αλλά κυρίως οι απαιτήσεις της Δημόσιας Διοίκησης. Παρέχει ένα αξιολογικό εκπαιδευτικό έργο, ενώ προσφέρει υποδομές και υπηρεσίες υψηλού επιπέδου για να υποστηρίξει τους εκπαιδευόμενους, διασφαλίζοντας ένα φιλικό περιβάλλον εκπαίδευσης. Ο υψηλός αριθμός υποψηφίων που συμμετέχουν στις εισαγωγικές εξετάσεις, υποδεικνύει τις προοπτικές των αποφοίτων της, που επιβεβαιώνονται και από την επαγγελματική τους πορεία, όπως έχει ήδη καταγραφεί. Επομένως, τόσο η εκπλήρωση του σκοπού της όσο η συνεισφορά της στην Δημόσια Διοίκηση είναι αδιαμφισβήτητη.

Η Σχολή έχει υιοθετήσει διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001, με αναφορά και στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες από το 1999. Στο πλαίσιο της υιοθέτησης διαδικασίας εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σε αναλογία με τα πρότυπα της ENQA για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης (EXAE), προσαρμόζοντας το σε παραγωγικές σχολές δημόσιας διοίκησης όπως η ΕΣΔΔΑ, που αποφάσισε η Σχολή, θα πρέπει να εντείνει την προσπάθεια της σε ότι αφορά την εφαρμογή των προβλεπόμενων διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας.

Τόσο η εφαρμογή της διαδικασίας όσο και η υιοθέτηση προτύπου εσωτερικής έκθεσης αξιολόγησης του εκπαιδευτικού προγράμματος για κάθε σειρά αποτελούν τα επόμενα βήματα μετά την υιοθέτηση του Εγχειριδίου Διασφάλισης Ποιότητας. Η υπάρχουσα πληροφορία και τεχνογνωσία, που προκύπτει από την εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001, θα πρέπει να αξιοποιηθεί προς την κατεύθυνση αυτή.

Η επικοινωνία των στοιχείων αυτών στους εξωτερικούς αξιολογητές θα πρέπει επίσης να βελτιωθεί. Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης προς την ΕΘΑΑΕ θα πρέπει να αποτελεί αυτοτελές, περιεκτικό κείμενο, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι παραπομπές είναι πάντα πολύ χρήσιμες, αλλά η ολική εξάρτηση από αυτές δεν ενδείκνυται.

Είναι εξίσου σημαντικό να ενισχυθεί η αίσθηση διαφάνειας με τη δημοσιοποίηση των διαδικασιών και δεδομένων ποιότητας, τα οποία εφαρμόζονται και συλλέγονται στη Σχολή με τυποποιημένο τρόπο. Στο ίδιο πλαίσιο, η ενίσχυση της δημοσιοποίησης των δραστηριοτήτων της μπορεί να συνεισφέρει στην περαιτέρω εμπέδωση του ρόλου της και της συνεισφοράς της στη Δημόσια Διοίκηση και να προσελκύσει περισσότερους ενδιαφερόμενους.

Στη συνέχεια αποτυπώνεται συγκεντρωτικά η αξιολόγηση ανά κριτήριο και η συνολική αξιολόγηση.

	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	K8	K9	K10
Θετική αξιολόγηση		X	X	X		X	X			
Μερικώς θετική αξιολόγηση	X				X			X		
Αρνητική αξιολόγηση									X	

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Θετική αξιολόγηση	
Μερικώς θετική αξιολόγηση	X
Αρνητική αξιολόγηση	

Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης

1. Μαρία Νικολαΐδου
2. Αριάδνη Στογιαννίδου
3. Νικόλαος Βονόρτας
4. Κωνσταντίνος Γώγος
5. Σπυριδούλα Βαλασιάδου (Παρατηρήτρια)

Ψηφιακή Βεβαίωση Εγγράφου

Μπορείτε να ελέγξετε την ισχύ του εγγράφου
σκανάροντας το QR code ή εισάγοντας τον κωδικό
στο docs.gov.gr/validate

